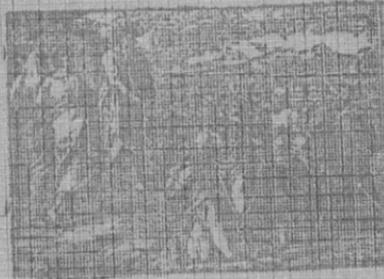

ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΟΛΥΖΩΜΔΟΥ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

«Ἐδεν θέλητε καὶ εἰσακούσοτει μου,
τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε»
(Ἡσίος, Α' 19.)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
1942

10
X

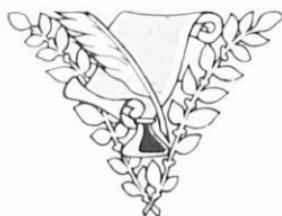
ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΟΛΥΖΩΙΔΟΥ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ

ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

«Ἐὰν θέλητε τοὺς εἰσακούσητέ μου,
τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε.»
(Ἡσαΐας, Α' 19.)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

1942

Τῇ Ἀγαπητῇ μου Ἀδελφῇ
ΕΥΤΕΡΗ Κ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Προσκυνητρία
ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΣ

ΑΝΤΙ ΗΡΟΛΟΓΟΥ

Είνε μᾶλιθεια ὅτι ἐκεῖνος ποὺ γράφει Ἰστορίαν τῆς Παλαιᾶς Λιαθήζης διὰ παδιά ὅχι ἄνω τῶν 10 ἑτῶν, ενοίσκεται πολλάκις εἰς δύσπολον θέσιν. Είνε εὔζολον νὰ ἔξαρῃ κανεὶς τὰς ὁραίας διδακτικὰς περιγραφὰς καὶ νὰ τονίσῃ τὰ σημεῖα τῆς ἀρετῆς, τὰ ὅποια ἄλλως τε λάμπουν καὶ μόνα των. Ἀλλὰ πῶς νὰ παρουσιάσῃ περιγραφὰς φόνον καὶ αἵματον οὕτως ὥστε νὰ μὴ ζημιώσῃ τὸν μικρὸν Ελληνόπαιδα, αὐτὸς εἶνε τὸ δυσπολιότερον ἐφότιμα δι' ἐκεῖνον ποὺ καταγίνεται μὲ αὐτά.

Οπωσδήποτε, κατόπιν πολυτεοῦς διδασκαλίας ἐν Ἀμερικῇ, προσεπάθησα, μὲ προσοχήν, νὰ προτάξω πρὸ παντὸς ἐκείνα τὰ μέρη, τὰ ὅποια εἶνε ἐξαιρετικῶς πολύτιμα διὰ τὴν παδιάρην ἥμιζιαν. Ἐπιποσθέτως ὅμως ἂς τονίζεται πάντοτε εἰς τοὺς μικροὺς μαθητάς, ὅτι ὅταν δὲ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ἵτο ἐνάρετος εἴχε πάντα τοῦ θεοῦ τὸν Θεὸν καὶ δὲν ὑπέφερεν, ὅταν ὅμως ἐλημμόνει τὸν Θεὸν καὶ τὰς ἐντολάς Του, τότε ἔχανε τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὑπέφερε, καὶ ἐγίνετο δοῦλος εἰς λαοὺς ξένους.

Οἱ διδάσκοντες τὸ μάθημα αὐτὸς ἂς ἔχουν πάντα τε εἰς τὴν ἔδραν των μιὰν σειρὰν εἰκόνων τοῦ περιεχομένου τῆς Παλαιᾶς Λιαθήζης, ἐὰν εἶνε δυνατόν, μιὰν Ἀγίαν Γραφήν, ἂς εἶνε γελαστοὶ καὶ ἂς ἀρχίζουν πάντοτε τὸ μάθημα μὲ μικρὰν προσευχήν, αὐτοσχέδιον, ἢ ἀπὸ ἐκείνας τὰς ὅποιας παραδιάτης εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, τὸ ὅποιον περιέχει ὅλην τὴν κατὰ τὸ νέον πρόγοναμα διδασκομένην ὥλην ἐκ τῆς Παλαιᾶς Λιαθήζης.

Γ. ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ

Χάρτης τῆς Παλαιστίνης

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

ΠΩΣ Ο ΘΕΟΣ ΕΚΑΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

(Γένεσις, Κεφ. 1ον) *

“Ολα ὅσα θλέπομεν γύρω μας εἶνε ἔργα τοῦ Θεοῦ μας. Ὁ Θεὸς ἐκάμε τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄνθρωπον μὲ μόνον τὸν λόγον Του.

Εἰς τὰς ἀρχὰς ὁ Θεὸς ἐκάμε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Εἶπεν: «Ἄς γίνη φῶς». Καὶ ἐγινε φῶς. Ὁ Θεὸς ἐκάμε τὸν ἥλιον νὰ λάμπῃ τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα νὰ λάμπουν τὴν νύκτα. Κατόπιν ἔχώρισε τὴν ξηρὰν ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Ἔπάνω εἰς τὴν ξηρὰν εἶπε καὶ ἐθεγῆκαν χόρτα καὶ δένδρα. ”Ἐπειτα

* Λί παφαπομπαὶ εἴνε δι’ ἐνδεχομένην ζωησμοποίησιν ἐν μέρους τῶν διδασκάλων.

ἔκαμε τὰ πτηνά, τὰ ζῷα, τὰ ψάρια καὶ τὰ θαλασσινὰ ζῷα.

‘Ο Θεὸς εἶδε πόσον ὥραῖα ἦσαν ὅλα ἐκεῖνα. Εὐχαριστήθηκε πολύ. Ἄλλὰ δὲν ἦτο κανεὶς ποὺ νὰ εὐχαριστηθῇ μαζύ Του. Τί νομίζετε ὅτι ἔκαμε τότε ὁ Θεός;

@@

ΠΩΣ Ο ΘΕΟΣ ΕΠΛΑΣΕ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ

‘Ο Θεὸς ἐπῆρε χῶμα ἀπὸ τὴν γῆν· ἔκαμε τὸν ἄνθρωπον· τὸν ὡνόμασεν Ἀδάμ. ”Ἐκαμε καὶ τὴν γυναῖκα τῆς διποίας τὸ ὄνομα ἦτο Εὔα. Τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀδὰμ ως σύντροφον διὰ νὰ βοηθοῦν ὁ ἔνας τὸν ἄλλον. ‘Ο Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα λέγονται Πρωτόπλαστοι. Διότι εἶνε οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι.

‘Ο Θεὸς εἰς τὸν πρῶτον ἄνθρωπον καὶ τὴν πρώτην γυναῖκα ἔδωκε

νοῦν, πρᾶγμα ποὺ δὲν ἔδωκεν εἰς τὰ
ζῷα τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ψάρια. Τοὺς
ἔκαμε νὰ ἡμποροῦν νὰ γνωρίζουν τὸ
καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν. Τοὺς ἔκαμεν

όμοιίους μὲ Αὐτόν. Ὁ Θεὸς εὐλόγησε κατόπιν τὸ ἔργον Του.

Ὁ Θεὸς ἔθεαλε τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὔαν εἰς τὸν Παράδεισον. Ἡτο πολὺ ὡραῖος κῆπος· εἶχε λουλούδια, νερά, δένδρα.

Διδαγμα: *

‘Ο Θεὸς εἶνε πανάγαθος.

@@

ΤΙ ΕΚΑΜΟΝ ΟΙ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΟΙ

(Γένεσις, Κεφ. 2ον)

‘Ο Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα ἦσαν εὐτυχισμένοι. Ἡ καρδιά των ἦτο γεμάτη ἀπὸ ἀγάπην. Ὁ Θεὸς τοὺς εἶπεν ὅτι ἥμποροῦσαν νὰ τρώγουν ἀπὸ ὅλους τοὺς καρποὺς τῶν δένδρων ποὺ ἦσαν εἰς τὸν Παράδεισον. Μόνον ἀπὸ ἐν δένδρον ποὺ ἐλέγετο Δένδρον τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ. ἀπὸ τοῦ κακοῦ τοὺς εἶπεν ὁ Θεὸς νὰ μὴ φάγουν.

Εἰς τὴν ἀρχὴν ὑπήκουον. Ἀλλὰ

---

* Εἰς τὸ τέλος ἐνάστον μαθήματος ὁ διδάσκων ἀς ἐφωτᾶ:—«Παρακαλῶ, τί μᾶς διδάσκει τὸ μάθημα αὐτό;» Ἄς φροντίζῃ δὲ ἡ ἀπάντησις τοῦ μαθητοῦ ν' ἀφίξῃ δις ἐξῆς:—Τὸ μάθημα αὐτὸ μᾶς διδάσκει, ὅτι κ.τ.λ.

μίαν ἡμέραν ὁ διάβολος μετεμφρό-
θηκεν εἰς φίδι. Εἶπεν εἰς τὴν Εὔαν νὰ
φάγουν ἀπὸ τὸν καρπὸν τοῦ δένδρου
ἔκεινου. Ἡ Εύα εἶπεν ὅτι ὁ Θεὸς τοὺς
εἶπε νὰ μὴ φάγουν.

— “Ἄν φάγετε, τοὺς λέγει τὸ φίδι,
θὰ γίνετε καὶ σεῖς Θεοί. Δι’ αὐτὸ σᾶς
εἶπεν ὁ Θεὸς νὰ μὴ φάγετε.

Ἡ Εύα ἐπίστευσεν. “Ἐκοψεν ἔνα
καρπὸν καὶ ἔφαγεν. ”Ἐδωκε καὶ εἰς
τὸν Ἀδάμ. ”Ἐφαγε καὶ ἔκεινος. Τί νο-
μίζετε ὅτι ἔγινε κατόπιν;

Δ ῥ δ α γ μ α :
Εἴμεθα εύτυχισμένοι ὅταν κάμνωμεν
τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

@@

Ο ΘΕΟΣ ΒΓΑΖΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΝ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΟΥΣ

(Γένεσις, Κεφ. 3ον)

Μόλις οἱ πρωτόπλαστοι παρέθη-
σαν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἀμέσως
ἐννόησαν τὴν ἀμαρτίαν ποὺ ἔκαμον.
’Απὸ τὸν φόβον των ἐκρύφθηκαν. Διό-

τι ἡ ἀμαρτία κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ φοβήται.

‘Ο Θεὸς ὅμως ποὺ βλέπει ὅλα καὶ γνωρίζει ὅλα, ἐφώναξεν: «΄Αδάμ, ποῦ εἶσαι»; «΄Ηκουσα τὴν φωνὴν Σου καὶ ἐφοβήθηκα», ἀπήντησεν ὁ Άδαμ. «Διατί ἐφοβήθηκες»; ἐρώτησεν ὁ Θεός. «Μήπως ἔφαγες ἀπὸ τὸν καρπὸν τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ»; «΄Η Εὔα μὲ ἔδωκε νὰ φάγω», εἶπε φοβισμένος ὁ Άδαμ. ‘Ο Θεὸς ἐρώτησε τότε τὴν Εὔαν: «Διατί δὲν ἤκουσες τὴν ἐντολὴν Μου»; «Τὸ φίδι μὲ ἐγέλασεν», ἀπήντησεν ἐκείνη.

Τότε ὁ Θεὸς τοὺς ἔβγαλεν ἀπὸ τὸν ὠραῖον Παράδεισον. ‘Ο Άδαμ καὶ ἡ Εὔα δὲν ἦσαν πλέον εύτυχισμένοι, ὅπως πρῶτα. ‘Αλλ’ ὁ Θεὸς δὲν τοὺς ἔξέχασε. Τοὺς ἔδωκεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας διὰ νὰ ζοῦν μαζύ των.

Διδαγμα: Ή παρακοή φέρει φόβον.

@@

Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΝΩΕ

(Γένεσις, Κεφ. 7ον)

Σιγὰ-σιγὰ οἱ ἄνθρωποι ἔγιναν πολλοί. Καὶ ἤρχισαν νὰ ξεχνοῦν τὸν Θε-

Οἱ Πρωτόπλαστοι βγαίνοντι ἀπὸ τὸν Παράδεισον

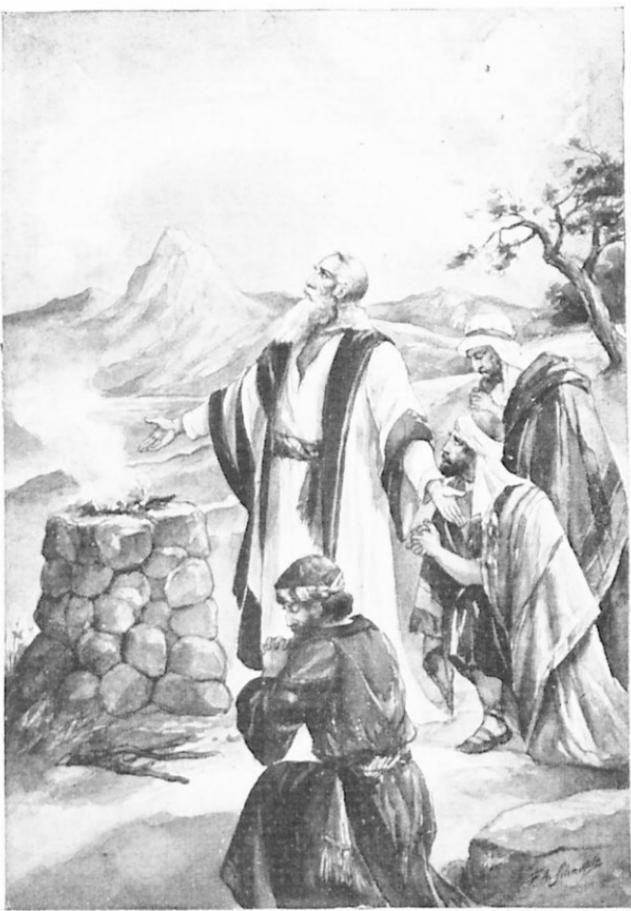
ὸν καὶ νὰ ἀμαρτάνουν. 'Ο Θεὸς πολλὰς φορὰς τοὺς εἶπε νὰ μετανοήσουν, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἤκουαν. Τότε ἀπεφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ. Μόνον ἔ-

νας ἄνθρωπος καὶ ἡ οἰκογένειά του
ἀγαποῦσαν τὸν Θεόν.

‘Ο ἄνθρωπος αὐτὸς ἐλέγετο Νῶε.
Εἰς αὐτὸν εἶπεν ὁ Θεὸς νὰ κάμη μί-
αν μεγάλην κιβωτόν· νὰ τὴν ἀλείψῃ
μὲ πίσσαν διὰ νὰ πλέη εἰς τὰ νερά.
Μέσα εἰς αὐτὴν ἔβαλεν ὁ Νῶε τὴν οἰ-
κογένειάν του, ἔνα ζευγάρι ἀπὸ ὅλα
τὰ ζῷα καὶ τὰ πτηνά, καὶ πολλὰ τρό-
φιμα. Καὶ ἐκλείσθηκαν εἰς τὴν Κι-
βωτόν.

“Ηρχισε τότε νὰ βρέχῃ ἀδιάκοπα
πολλὰς ἡμέρας καὶ πολλὰς νύκτας.
Τὰ νερὰ ἐσκέπασαν ὅλην τὴν γῆν.
Οἱ ἄνθρωποι ἔτρεχον εἰς τὰ ὑψηλὰ
μέρη διὰ νὰ σωθοῦν, ἀλλὰ τὰ νερὰ
ἐσκέπασαν ἀκόμη καὶ τὰ ὑψηλότερα
βουνά. “Ολοι οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῷα
εἶχον πνιγῆ καὶ μόνον ἡ κιβωτὸς ἔ-
πλεεν εἰς τὰ νερά. Κατόπιν ἐστάθη-
κεν ἐπάνω εἰς τὸ βουνὸν Ἀραράτ.

‘Ο Νῶε σιγὰ-σιγὰ ἤρχισε νὰ βλέ-
πῃ τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν. Ἄφῆκε
τότε μίαν περιστερὰν νὰ πετάξῃ. Ἡ
περιστερὰ ἐπετοῦσεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ-
δὲν εύρηκε καλὴν θέσιν νὰ ξεκουρα-
σθῇ καὶ ἐγύρισεν. ”Ἐπειτα ἀπὸ ὀλί-

Ο καλὸς Νῶε καὶ τὰ παιδιά του

γας ἡμέρας ὁ Νῶε τὴν ἔστειλε πάλιν, καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν ἐγύρισε μὲν φύλλον ἐληῆς εἰς τὸ ράμφος. Ἀπὸ αὐτὸν ὁ Νῶε ἐννόησεν ὅτι τὰ νερά θὰ ἥσαν χαμηλότερα. Ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἔστειλε καὶ πάλιν τὴν πε-

— 13 —

ριστεράν. Τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ περιστερὰ δὲν ἔγύρισεν.

‘Ο Νῶε ἐννόησεν ὅτι δὲν ἐσκέπαζον πλέον τὴν γῆν τὰ νερά. Ἐγήκε τότε μὲ τὴν οἰκογένειάν του ἀπὸ τὴν κιθωτόν. Ἀφῆκεν ἐλεύθερα καὶ ὅλα τὰ ζῷα. ‘Ο Νῶε ἀμέσως ἐκάλεσε τὴν οἰκογένειάν του. “Ολοι μαζὶ προσευχήθηκαν. ‘Ο Θεὸς τοὺς εὐλόγησε καὶ ὑποσχέθηκεν ὅτι δὲν θὰ κάμῃ πλέον κατακλυσμόν. Καὶ ως σημεῖον τοὺς ἔδωκε τὸ Οὐράνιον Τόξον.

Διδαγμα :
‘Ο Θεὸς σώζει τοὺς καλούς.

ΠΩΣ ΤΙΜΩΡΕΙΤΑΙ Ο ΕΓΩ·Ι·ΣΜΟΣ Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΒΑΒΕΛ

(Γένεσις, Κεφ. 11ον)

Τὰ παιδιά τοῦ Νῶε, ὁ Σήμ, ὁ Χὰμ καὶ ὁ Ἰάφεθ, ἀπέκτησαν ἄλλα παιδιά. Οἱ ἄνθρωποι ἥρχισαν νὰ πληθύνωνται. Καὶ διὰ νὰ εἶνε προφυλαγμένοι ἀπὸ ἄλλον κατακλυσμὸν ἐσκέφθηκαν νὰ κτίσουν ἓνα πύργον ὑψηλόν. Είργάσθησαν πολλὰ·πολλὰ χρόνια. Καὶ ὁ πύργος ἐγίνετο ὑψηλότερος.

Ἡ σύγχυσις τῶν γλωσσῶν καὶ ὁ Ηέργος Βαθὲλ.

‘Ο Θεὸς δόμως τοὺς ἐτιμώρησε διὰ
τὸν ἐγωϊσμόν των. Ἐσύγχυσε τὰς
γλώσσας των. Δὲν ἥμποροῦσε πλέ-
ον νὰ καταλάβῃ ὁ ἔνας τὸν ἄλλον.

’Ηναγκάσθηκαν τότε ν' ἀφήσουν τὸν πύργον ἀτελείωτον καὶ νὰ σκορπι-
σθοῦν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς· καὶ
ἀπὸ τότε ἔγιναν πολλοὶ λαοί.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἀσίαν· οἱ ἀπόγονοι τοῦ Χάμ εἰς τὴν Ἀφρικήν· καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰάφεθ εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ο πύργος αὐτὸς ὡνομάσθηκε Βα-
θέλ, δηλαδὴ πύργος ὅπου ἐσυγχύ-
σθησαν αἱ γλῶσσαι τῶν ἀνθρώπων.

Διδαγμα:

Ο ἐγωϊσμὸς πάντοτε τιμωρεῖται.

◎◎

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΜΕΝΑΙ *

Τί ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον;—Διατί ἔδόθηκεν ἡ Εὕα εἰς τὸν Ἀδάμ;—Διατί ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὕα λέγονται Πρωτόπλαστοι;—Ποῦ ἔβαλεν ὁ Θεὸς τοὺς Πρωτόπλαστους;—Τί εἶπεν ὁ διάβολος εἰς τὴν Εὕαν;—Διατί ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὕα ἐξούնθησαν;—Διατί ἔγινεν ὁ κατακλυσμός;—Τί ἦτο ἡ Κιβωτός;—Ἄπο ποῦ ἐννόησεν ὁ Νῶε ὅτι δὲν ἐσφεράζετο πλέον ἡ γῆ ἀπὸ νεροῦ;—Τί ἔκαμεν ὁ Νῶε καὶ ἡ οὐρα-
γένειά του μόλις ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν Κιβωτόν;—”Οταν ἐπλημύνθησαν
οἱ ἄνθρωποι τί ἔκαμον;—Πῶς ἐτιμώρησεν ὁ Θεὸς τὸν ἐγωῖσμόν των;
—Πῶς λέγεται ἡ Ἱερὰ Ιστορία τὴν ὁποίαν διδασκόμεθα;

---

* Οἱ μαθηταὶ ἂς ἐπανάλαμβάνουν ὅτιν τὴν ἐρώτησιν. Δηλαδὴ:—
Ἐρώτησις: Τί ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον; Απάντησις: Ο Θε-
ὸς ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν νοῦν. Αἱ συγκεντρωμέναι ἐρώτήσεις
ἄς γίνωνται ως ίδιαίτερον μάθημα εἰς τὸ τέλος ἐκάστης περιόδου, ώς
ἐπανάληψις τῆς διδαχθείσης ὥλης.

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ *

’Αθραάμ καὶ Λώτ

(Γέν. Κεφ. 13ον.)

Εις μιὰν μακρυνὴν χώραν, τὴν Μεσοποταμίαν, οἱ ἄνθρωποι ἐπροσκυνοῦσαν τὰ εἰδωλα. Ἐζοῦσεν ὅμως ἔκει καὶ ἔνας πολὺ-πολὺ καλός ἄνθρωπος. Τὸ ὄνομά του ἦτο Ἀθραάμ. Διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν ἀληθινήν του Θρησκείαν, ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε νὰ ὑπάγῃ εἰς μιὰν ἄλλην χώραν, εἰς τὴν Χαναάν.** Τὴν χώραν αὐτήν, εἶπε, θὰ τοῦ τὴν χαρίσῃ. Τοῦ εἶπεν ἀκόμη ὅτι θὰ τὸν κάμῃ πατέρα ὀλοκλήρου λαοῦ.

Ο Ἀθραάμ ἐπῆρε τὴν γυναικά του, τὴν Σάραν, καὶ τὸν ἀνεψιόν του τὸν Λώτ, καὶ ἥλθον εἰς τὴν Χαναάν. Ο Ἀθραάμ καὶ ὁ Λώτ εἶχον πολλὰ ποίμνια. Δὲν ὑπῆρχεν ἀρκετὸν χόρτον. Ο Ἀθραάμ εἶπε τότε εἰς τὸν Λώτ νὰ ἐκλέξῃ εἰς ποῖον μέρος ἥθελε νὰ ὑπάγῃ.

Ο Λώτ ἐδέχθηκεν. Ἐξέλεξε μιὰν τοποθεσίαν κοντὰ εἰς τὸν ποταμὸν Ἰορδάνην. Ἔκει, παραπέρα, ἥσαν καὶ αἱ πόλεις Σόδομα καὶ Γόμορα.

Διδαγμα :
Πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὰ μαλώματα.

* Ο Ἀθραάμ, ὁ Ἰσαὰκ καὶ ὁ Ἰακὼβ λέγονται Πατρὶς ἡ οχαῖ, διότι ἐπῆραν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ γίνουν πατέρες τοῦ Ἐθναῖοῦ λαοῦ.

** Ο διδάσκων ἀς παφατηρήσῃ εἰς τοὺς μαθητὰς ὅτι αἱ ὄνομασια «Χαναάν», «Γῆ Χαναάν», «Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας» καὶ «Παλαιστίνη» σημαίνουν τὸ ἴδιον μέρος. Ἐπίσης Ἰονδαῖοι, Ἰσραηλῖται, Ἐδραιοί, σημαίνουν τὸ ἴδιον.

Πῶς κατεστράφησαν τὰ Σόδομα
καὶ τὰ Γόμορα
(Γέν. Κεφ. 14ον.)

Εἰς τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα οἱ ἄνθρωποι εἶχον γίνει πολὺ κακοί. Δὲν μετανοοῦσαν καὶ ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ. Εἶπε, λοιπόν, μὲ ἔνα ἄγγελον, εἰς τὸν Λώτ νὰ πάρῃ τὴν οἰκογένειάν του καὶ νὰ φύγῃ, χωρὶς νὰ γυρίσουν δόπισω των διὰ νὰ ἴδοῦν τὴν καταστροφήν.

‘Ο Λώτ ὑπήκουσε καὶ ἀνεχώρησεν ἀμέσως. “Ηρχισε τότε νὰ πίπτῃ φωτιά. Τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα, μὲ τοὺς κακούς των ἄνθρωπους, κατεστράφησαν. Δὲν ἔμεινε τίποτε.

Ἡ γυναῖκα τοῦ Λώτ, καθὼς ἔφευγον, ἐγύρισεν, ἀπὸ περιέργειαν, πρὸς τὰ δόπισω νὰ ἴδῃ τὴν καταστροφήν. ‘Ο Θεὸς δόμως τὴν ἐτιμώρησε διὰ τὴν παρακοὴν καὶ τὴν περιέργειάν της.

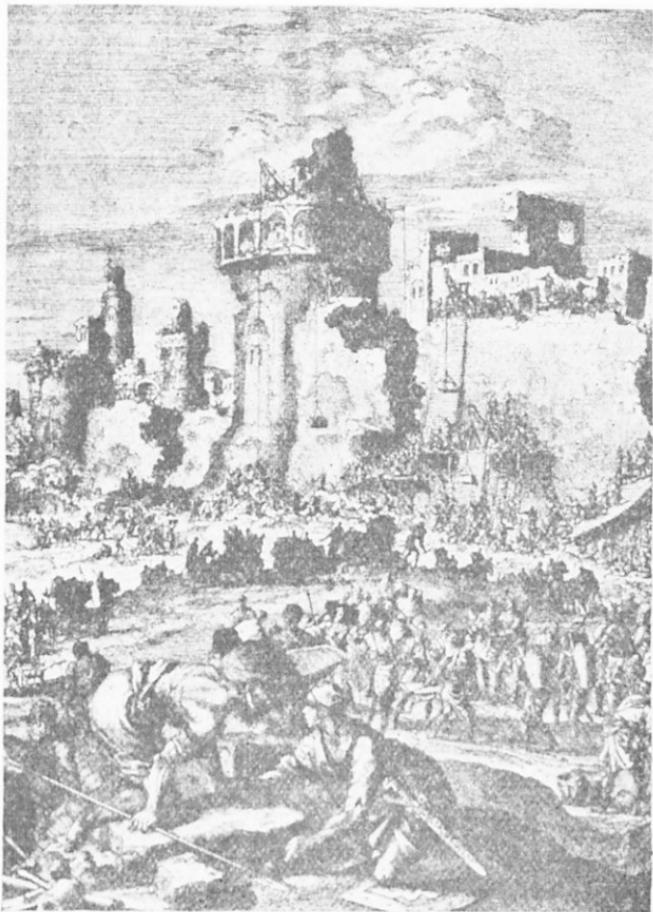
Διδαγμα :
‘Η περιέργεια εἶνε κακὸν πρᾶγμα.

@@

Μία φιλοξενία τοῦ Ἀθραάμ
(Γέν. Κεφ. 18ον.)

‘Ο Ἀθραάμ καὶ ἡ Σάρα δὲν εἶχον παιδιά καὶ πάντοτε παρακαλοῦσαν τὸν Θεόν· ἥθελον νὰ ἀποκτήσουν παιδιά.

Κάποτε ὁ Ἀθραάμ ἐκάθητο κάτω ἀπὸ ἓν δένδρον. Ἀπὸ μακρὰν εἶδε νὰ ἔρχωνται πρὸς τὴν σκηνήν του τρεῖς ἄνδρες. Ἡσαν φορεμένοι πολὺ σεμνά καὶ πολὺ ἀπλά.

Από τὴν καταστροφὴν τῶν Σοδόμων

Ο Ἀθραὰμ ἔτρεξεν ἀμέσως νὰ τοὺς προαπαντήσῃ. Τοὺς παρεκάλεσε νὰ μείνουν εἰς τὴν σκηνὴν του, νὰ φάγουν καὶ νὰ ξεκουρασθοῦν. Οἱ ξένοι ἐδέχθησαν. Ἐκάθησαν καὶ ἔφαγον. Ο Ἀθραὰμ τοὺς περιπο-

ήθηκε παρά πολύ. Ἐφοῦ ἔφαγαν οἱ ξένοι, εἶπον εἰς τὸν Ἀθραὰμ ὅτι ἡ Σάρα θὰ ἀποκτοῦσεν υἱόν.

Οἱ ξένοι ἔφυγον. Ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸν ἡ Σάρα ἀπέκτησεν υἱόν. Τὸν ὄνομασαν Ἰσαάκ. Ἀπὸ αὐτὸν ἐννόησεν ὁ Ἀθραὰμ ὅτι οἱ ξένοι ἐκεῖνοι δὲν ἦσαν ἀπλοὶ ἄνθρωποι. Ἡσαν ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ.

Διδαγμα:

Ἡ φιλοξενία εἶναι καλὸν πρᾶγμα.

◎◎

Ἡ πίστις τοῦ Ἀθραὰμ καὶ ὁ Ἰσαὰκ

(Γεν. Κεφ. 21ον.)

Οἱ Ἀθραὰμ καὶ ἡ Σάρα ἔζοῦσαν εὔτυχισμένοι. Διότι ἀγαποῦσαν τὸν Θεόν. Καὶ ὅσοι ἀγαποῦν τὸν Θεόν εἶνε πάντοτε εὔτυχισμένοι.

Οἱ Θεός διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν τοῦ Ἀθραὰμ, τοῦ εἶπε νὰ θυσιάσῃ εἰς Αὔτὸν τὸν Ἰσαὰκ. Ἐλυπήθηκεν ὁ Ἀθραὰμ. Ἄλλῃ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐμπιστούνη του πρὸς τὸν Θεὸν ἦτο πολὺ δυνατή. Δὲν ἐσκέφθηκε καθόλου. Ἐπῆρε τὸν Ἰσαὰκ καὶ ἥλθεν εἰς ἐν ύψη λὸν βουνόν. Ἐκεῖ ἔσχισε ξύλα, ἔβαλεν ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὸν Ἰσαὰκ καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ τὸν θυσιάσῃ.

Ἐξαφνα ὅμως ἤκουσε φωνὴν ἀπὸ τὸν οὐρανόν: — «Ἀθραὰμ, μὴ θυσιάσῃς τὸν Ἰσαὰκ. Οἱ Θεός εἶδε πόσον εἶσαι εύσεβής.» Οἱ Ἀθραὰμ ἐκοίταξε γύρω· εἶδεν ἔκει κοντά ἔνα κριάρι· τὸ ἔπιασε καὶ τὸ ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὸν Θεὸν ἀντὶ τοῦ Ἰσαὰκ.

Οἱ Ἀθραὰμ καὶ ὁ Ἰσαὰκ ἐγύρισαν διπίσω εὔτυχισμένοι. Ύπήκουον πάντοτε εἰς τὸν Θεόν.

Διδαγμα:

Πρέπει νὰ εὕμεθα πρόθυμοι νὰ δώσωμεν εἰς τὸν Θεὸν ὅτι ἔχομεν.

— 20 —

Ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς.—”Αγαρ καὶ Ἰσμαήλ.

(Γέν. Κεφ. 21ον.)

Ἡ ”Αγαρ καὶ ὁ υἱός της Ἰσμαήλ, ἔζουσαν κοντά εἰς τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὴν Σάραν. Μιὰν ήμέραν ὁ Ἰσμαήλ ἐπείραξε τὸν Ἰσαάκ. Ὁ Ἀβραὰμ ἐμάλωσε τὸν Ἰσμαήλ καὶ τὴν ”Αγαρ καὶ αὐτοὶ ἀπεφάσισαν νὰ φύγουν. Ἐπῆραν μερικὰ τρόφιμα καὶ ἔνα ἀσκὶ μὲ νερὸν καὶ ἀνεχώρησαν.

Ἐπειριπάτησαν πολὺν δρόμον. ”Οταν ἐπείνασσαν, ἐκάθησαν καὶ ἔφαγον. ”Ἐπειτα ἀπὸ μερικὰς ὥρας τὸ ψωμὶ καὶ τὸ νερὸν ἐτελείωσαν. Ἄλλὰ ἐξακολουθοῦσαν νὰ περιπατοῦν μὲ τὸν ζεστὸν ἥλιον τῆς ἐρήμου.

Ο Ἰσμαήλ ἐδίψασε πάρα πολύ· δὲν ἡμποροῦσε πλέον νὰ περιπατήσῃ, διότι ἡ δίψα εἶνε πολὺ ἄσχημον πρᾶγμα. Ἡ μητέρα του τὸν ἔθαλε μισοπεθαμένον κάτω ἀπὸ ἔνα δενδράκι διὰ νὰ τὸν προφυλάξῃ ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ τὴν δίψαν. ”Ἐπειτα ἤρχισε μὲ δάκρυα νὰ προσεύχηται.

”Εξαφνα ἀκούει μιὰν φωνὴν. Ἡτο φωνὴ ἀγγέλου. ”Ἐλεγε:—«Μὴ φοβεῖσαι, ”Αγαρ. Ὁ Θεὸς ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ παιδιοῦ σου καὶ τὴν φωνὴν τὴν ἰδικήν σου». Ἡ ”Αγαρ ἐκοίταξε τριγύρω. Εἶδε μιὰν πηγὴν δροσεροῦ νεροῦ. ”Ἐτρεξεν ἀμέσως. ”Ἐγέμισε τὸ ἀσκί. ”Εδωκεν εἰς τὸν Ἰσμαήλ· κατόπιν ἔπιε καὶ ἐκείνη. Εὐχαριστήθηκαν καὶ οἱ δύο. ”Ἐπειτα ἐξακολούθησαν τὸν δρόμον των.

Διδαγμα:

Εἶνε μεγάλη ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς.

‘Ο Ὁ Ισαὰκ καὶ ἡ Ρεθέκα (Γέν. Κεφ. 24ον.)

“Οταν ἀπέθανεν ἡ Σάρα ἑκατὸν εἴκοσι ἔπτα χρόνων καὶ ἥρχισε νὰ γηράσκῃ ὁ Ἀβραάμ ἥθέλησε νὰ νυμφεύσῃ τὸν υἱόν του τὸν Ἰσαὰκ. Ἄλλὰ ἥθελε νὰ τοῦ πάρῃ σύζυγον ἀπὸ τὴν πατρίδα του τὴν Μεσοποταμίαν.

“Εστειλε λοιπὸν ἔνα πιστόν του ἄνθρωπον, τὸν Ἐλιέζερ, εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, νὰ τοῦ εὔρῃ μιὰν εὐσεβῆ νύμφην διὰ τὸν Ἰσαὰκ. Ὁ Ἐλιέζερ ἐφόρτωσε δέκα καμήλους μὲ δῶρα καὶ ἀνεχώρησε. Πρὸς τὸ βράδυ ἔφθασεν εἰς ἔνα χωριό τῆς Μεσοποταμίας.

‘Εκεῖ ἔζουσεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀβραάμ. Εἰς τὴν εισοδον τοῦ χωριοῦ ἔκείνου ἦτο ἔνα πηγάδι. Ὁ Ἐλιέζερ ἐσταμάτησεν ἔκει. Ἀφοῦ ἀνεπαύθηκε, παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ εἶνε ἡ σύζυγος τοῦ Ἰσαὰκ, ἔκείνη ἡ ὅποια θὰ τοῦ ἔδιδε νερὸν καὶ θὰ ἐπότιζε καὶ τὰς καμήλους του. Δὲν εἶχεν ἀκόμη τελειώσει τὴν προσευχὴν του καὶ ἔρχεται μιὰ πολὺ ώραία κόρη. Ἐλέγετο Ρεθέκα. Ὁ Ἐλιέζερ τῆς ζητεῖ νερό. Ἔκείνη μὲ εὐχαρίστησιν μεγάλην τοῦ ἔδωκε νὰ πιῇ. Ἐπότισε καὶ τὰς καμήλους του.

‘Ἐρώτησε τότε ὁ Ἐλιέζερ ποίου κόρη εἶνε καὶ ἀνέχουν εἰς τὸ σπίτι των τόπον νὰ περάσῃ τὴν βραδυάν ἔκει. Ἡ κόρη ἀπήντησε ὅτι εἶναι θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀβραάμ καὶ ὅτι εἰς τὸ σπίτι των εἶχον τόπον καὶ δι’ αὐτὸν καὶ διὰ τὰς καμήλους του. Ἀμέσως εἰδοποίησε καὶ τὸν ἀδελφόν της Λάθαν. Αὕτὸς ἦλθε καὶ τὸν ἐπῆρεν.

Ο Αβραάμ καὶ ὁ Ισμαήλ.

Εἰς τὸν πατέρα τῆς Ρεθέκας εἶπεν ὁ Ἐλιέζερ τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον ἦλθεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν. Καὶ ἔμειναν σύμφωνοι νὰ γίνῃ ἡ Ρεθέκα σύζυγος τοῦ Ισαάκ. Ἀμέσως τότε ὁ Ἐλιέζερ ἔδωκε δῶρα εἰς τὴν Ρεθέκαν. Τὸ πρωῖ τὴν ἐπῆρε καὶ ἀνεχώρησαν. Μαζὺ μὲ τὴν Ρεθέκαν ἦσαν καὶ δύο γυναικες θοηθοί.

Ο Αθραάμ καὶ ὁ Ἰσαὰκ μὲν χαρὰν ὑποδέχθηκαν τὴν Ρεθέκαν, τὴν ὅποιαν ἐπῆρε σύζυγον ὁ Ἰσαὰκ. Εὐχαριστημένος ὁ Αθραάμ, διὰ τὰ καλὰ ποὺ τοῦ ἔδωκεν ὁ Θεός, ἀπέθανεν 175 ἔτῶν.

Διδαγμα:

Πρέπει νὰ προτιμῶμεν τὰ κορίτσια τῆς πατρίδος μας.

@@

Τὶ χάνει ὁ λαίμαργος καὶ ὁ φυγόπονος

(Γέν. Κεφ. 25ον.)

Ο Ἰσαὰκ καὶ ἡ Ρεθέκα ἔζοῦσαν εὔτυχισμένοι. Ἀπέκτησαν καὶ δίδυμα παιδιά, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ. Πρῶτος ἐγεννήθηκεν ὁ Ἡσαῦ· δι’ αὐτὸν καὶ εἶχε περισσότερα δικαιώματα, τὰ πρωτόκια, ποὺ ἔλεγεν ὁ παλαιὸς Ἐθραϊκὸς Νόμος.

Τὸν Ἡσαῦ τὸν ἀγαποῦσεν ὁ Ἰσαὰκ, διότι τοῦ ἔφερε τακτικὰ κυνήγιον καὶ ἔτρωγε. Τὸν Ἰακώβ τὸν ἀγαποῦσε περισσότερον ἡ Ρεθέκα, διότι ἔμενεν εἰς τὸ σπίτι καὶ τὴν ἐθοηθοῦσε.

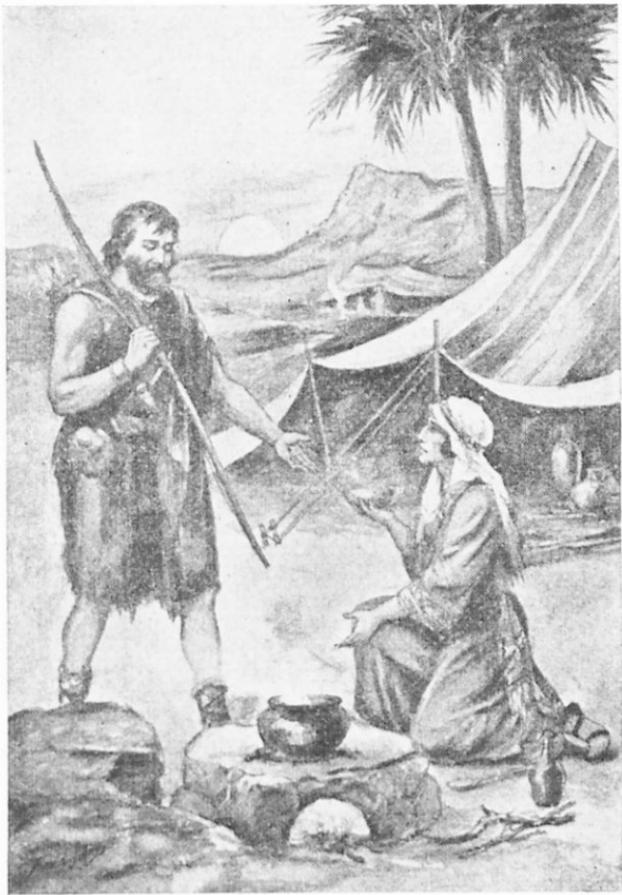
Κάποτε ὁ Ἡσαῦ ἐγύρισεν ἀπὸ τὸ κυνήγιον κουρασμένος. Εἶδε τὸν Ἰακώβ νὰ μαγειρεύῃ φακήν. Ἐπειδὴ ἐπεινοῦσε πολύ, τοῦ ἐζήτησε νὰ φάγῃ. Ο Ἰακώβ τότε τοῦ ἐζήτησεν εἰς ἀντάλλαγμα τὰ πρωτοτόκιά του.

Ο Ἡσαῦ ἦτο λαίμαργος καὶ ὀκνηρός. Ἀφῆκε λοιπὸν τὰ πρωτοτόκιά του εἰς τὸν Ἰακώβ δι’ ἓν πινάκιον φακῆς. Ἄλλ’ ἐπειτα μετενόησεν.

Διδαγμα:

Πρέπει νὰ μὴ εἴμεθα λαίμαργοι καὶ ὀκνηροί.

— 24 —

Ο Ἡσαῦ ἐπιστρέψει ἀπὸ τὸ ουνίγιον πεινασμένος.

Πῶς δύο ἀδελφοὶ χωρίζονται
(Γέν. Κεφ. 27ον.)

Ο Ἰσαὰκ εἶχε γηράσει πολύ. Δὲν ἔθλεπεν. Ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς νὰ ἀποθάνῃ. Εἶπε λοιπὸν εἰς τὸν Ἡ-

σαῦ νὰ φέρη ἐν καλὸν κυνήγιον διὰ νὰ φάγῃ καὶ νὰ τὸν εὐλογήσῃ.

Ο Ἡσαῦ ἐπῆγεν εἰς τὸ κυνήγιον. Ἡ Ρεβέκα ὅμως ἥθελε νὰ πάρῃ τὴν εὐλογίαν καὶ ὁ Ἰακὼθ. Τοῦ εἶπε καὶ ἔσφαξεν ἐν τρυφερὸν ἐρίφιον. Τὸ ἐμαγείρευσε καλά.

Ἐπειδὴ ὁ Ἡσαῦ ἦτο τριχωτός, ὁ Ἰακὼθ ἐσκέπασε τὰ χέρια του καὶ τὸν λαιμόν του μὲ τὸ δέρμα τοῦ ἐριφίου. Ἐπῆρε τὸ φαγητὸν καὶ ἥλθεν εἰς τὸν Ἰσαάκ. “Οταν ὁ Ἰσαάκ ἤκουσεν ὅτι ἡ φωνὴ ποὺ ὠμύλησε δὲν ὠμοίαζε μὲ τὴν φωνὴν τοῦ Ἡσαῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν φωνὴν τοῦ Ἰακώθ, ἐπῆρε τὰ χέρια του καὶ τὰ ἐψηλάφησε· ἐννόησεν ὅτι εἴναι τριχωτὰ ὅπως τὰ χέρια τοῦ Ἡσαῦ. Καὶ εἶπεν: «Αἱ μὲν χεῖρες εἴναι χεῖρες τοῦ Ἡσαῦ· ἡ δὲ φωνὴ τοῦ Ἰακώθ.» Ἀλλὰ ἔφαγε καὶ τὸν εὐλόγησε.

Ἐπειτα ἀπὸ δλίγον ἔφθασεν ἀπὸ τὸ κυνήγιον καὶ ὁ Ἡσαῦ. Ἐτοίμασε φαγητὸν καὶ ἥλθεν εἰς τὸν πατέρα του. Ο Ἰσαάκ ἐννόησεν ὅτι ὁ Ἰακὼθ τὸν ἐγέλασε καὶ ἐπῆρε τὴν εὐλογίαν. Ἐλυπήθηκε πολύ. Διὰ νὰ μὴ ἀφήσῃ ὅμως παραπονεμένον τὸν Ἡσαῦ, τὸν εὐλόγησε καὶ αὐτὸν.

Διδαγμα: Ἡ ἀπάτη φαίνεται γρήγορα.

@@

Τὸ ὄνειρον τοῦ Ἰακὼθ

(Γέν. Κεφ. 28ον.)

Δὲν ἦτο ὡραῖον νὰ γελάσῃ ὁ Ἰακὼθ τὸν πατέρα του καὶ δι’ αὐτὸν ἐτιμωρήθηκε. Ἀναγκάσθηκε νὰ στερηθῇ τοὺς γονεῖς του καὶ τὴν πατρίδα του, καὶ νὰ ύ-

πάγη εἰς τὴν ξενητειάν. Ἀνεχώρησε διὰ τὴν Μεσοποταμίαν. Ἐκεῖ ἔμενεν ὁ θεῖός του ὁ Λάθαν. Εἰς τὸν δρόμον, δταν ἐνύκτωσεν, ἔπειτα νὰ κοιμηθῇ ὁ Ἱακώβ. Ἐκοιμήθηκεν εἰς τὸ ὑπαιθρον. Προσκέφαλον εἶχε μιὰς πέτρας. Καὶ εἶδεν ὅνειρον ὁ Ἱακώβ:—Μιὰ μεγάλη σκάλα ἐστηρίζετο εἰς τὴν γῆν τὸ ἐπάνω μέρος τῆς σκάλας ἔφθανεν ἕως τὸν οὐρανόν. Ἅγγελοι κατέθαινον καὶ ἀνέθαινον ἀπὸ τὴν σκάλαν. Καὶ φωνὴ ἀκούσθηκεν: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀθραάμ καὶ τοῦ Ἰσαάκ τὸν τόπον αὐτὸν θὰ δώσω εἰς σὲ καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους σου, τοὺς ὅποιους θὰ πληθύνω ὅπως τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὴν γενεάν σου θὰ πάρῃ εὐλογίαν ὅλος ὁ κόσμος.»

Ο Ἱακώβ ἐξύπνησεν ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖνος ἦτο ιερός. Προσευχήθηκε μὲν δάκρυα καὶ μὲν πίστιν εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ὑποσχέθηκε πῶς ἀν γυρίσῃ ὑγιὴς ἀπὸ τὴν Μεσοποταμίαν, θὰ κτίσῃ ναὸν εἰς τὸν τόπον ἐκείνον. Ἔθαλε κατόπιν ως σημάδι τοῦ τόπου ἐκείνου τὴν πέτραν ποὺ εἶχεν ως προσκέφαλον καὶ ἀνεχώρησε.

Διδαγμα:

Ἡ ἀλήθεια εἶνε τὸ καλύτερον πρᾶγμα.

@@

Ο Ἱακώβ εἰς τὴν Μεσοποταμίαν

Ο Ἱακώβ εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ Λάθαν· καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ δώσῃ ως σύζυγον τὴν κόρην του τὴν Ραχὴλ καὶ αὐτὸς νὰ τὸν δουλεύσῃ ἐπτὰ χρόνια. Ἀλλ᾽ ὁ Λάθαν εἶχε κόρην μεγαλυτέραν, τὴν Λείαν· καὶ τοῦ ἔδωκεν αὐτήν.

Ο Ἱακώβ διὰ νὰ πάρῃ τὴν Ραχὴλ ἐδούλευσεν εἰς

τὸν Λάθαν ἄλλα ἐπτὰ χρόνια. "Ετοι ἐτιμωρήθη κενόν Ἰακώῳ ποὺ ἐγέλασε τὸν πατέρα του καὶ τὸν ἀδελφόν του.

Εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ὁ Ἰακὼβ ἔμεινε 20 χρόνια. Ἀπέκτησε 12 υἱούς. Τὰ δύνοματά των εἶναι: Ρουθήμ, Συμεών, Λευΐ, Ἰούδας, Ἰσάχαρ, Ζαθουλών, Δάν, Νεφθαλείμ, Γάδ, Ἀσήρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν.

Ἄλλα ποτὲ ὁ Ἰακὼβ δὲν ξεχνοῦσε τὴν πατρίδα του. Τὴν ἀγαποῦσε πολὺ ὅπως καὶ κάθε ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν τόπον ποὺ γεννήθηκεν. Ἐπῆρε τὴν οἰκογένειάν του καὶ τὰ ποίμνια καὶ ἀνεχώρησεν.

"Ο Ἡσαῦ μόλις ἔμαθεν ὅτι ἔρχεται ὁ ἀδελφός του, ἔξέχασε τὴν παλαιὰν ἔχθραν. Διότι κάθε ἄνθρωπος πρέπει νὰ συγχωρῇ τὰ σφάλματα ποὺ τοῦ κάμνουν οἱ ἄλλοι." Ετρεξε νὰ τὸν ὑποδεχθῆ. "Οταν συναντήθηκαν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔκλαιον ἐπὶ ὥρας. Γεμάτοι ἀπὸ χαρὰν ἦλθον κατόπιν εἰς τὸ πατρικό των σπίτι. Ἐζοῦσαν εύτυχισμένοι.

Διδαγμα:

"Ο, τι κάμεις ἐκεῖνο θὰ εὕρης.

@@

Ἀδέλφια πωλοῦν ἀδελφόν.—Ο Ἰωσήφ
(Γέν. Κεφ. 37ον.)

Ο Ἰακὼβ ἀπὸ τὰ 12 παιδιά του, περισσότερον ἀγαποῦσε τὸν προτελευταῖον, τὸν Ἰωσήφ. Διότι αὐτὸς ἦτο ὁ φρονιμώτερος. Δι' αὐτὸν ὁ Ἰακὼβ τοῦ εἶχε χαρίσει καὶ ἓνα πολὺ-πολὺ ὥραιον ἐπανωφόρι. Τὸν ἐκρατοῦσε κοντά του, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ ἔθοσκον τὰ πρόβατά του.

Πῶς ἐπωλήθη ὁ Ἰωσὴφ

Ο Ἰωσὴφ εἶδε κάποτε ὄνειρον πῶς αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοί του εἶχον κάμει εἰς τοὺς ἀγροὺς δεμάτια ἀπὸ στάχυα. Τὸ ἴδικόν του δεμάτι ἦτο ὅρθιον, τὰ ἄλλα εἶχον πέσει κάτω. "Ἄλλοτε πάλιν εἶδεν ὅτι ὁ ἥλιος, ή σελήνη καὶ ἔνδεκα ἄστρα τὸν ἐπροσκυνοῦσαν.

Οί ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσὴφ ὅταν ἤκουσαν αὐτὰ τὰ πράγματα, τὸν ἔχθρεύθηκαν περισσότερον. Μιὰν ἡμέραν ποὺ ἦσαν εἰς τοὺς ἀγροὺς τὸν εἶδαν νὰ ἔρχεται. Ἀπεφάσισαν νὰ τὸν κακοποιήσουν· τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς ἕνα ξηρὸν λάκκον.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγον, μερικοὶ ἔμποροι ἐπερνοῦσαν ἀπ’ ἑκεῖ. Ἐπήγαινον εἰς τὴν Αἴγυπτον. Εἰς αὐτοὺς οἱ ἀδελφοί του ἐπώλησαν τὸν Ἰωσὴφ· κατόπιν ἔθαψαν τὸ ἐπανωφόρι του μὲ αἷμα ἐριφίου. Τὸ θράδυ ὅταν ἐγύρισαν εἰς τὸ σπίτι, τὸ ἔδειξαν εἰς τὸν πατέρα των. Τοῦ εἰπον ὅτι τὸ εύρηκαν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰπον ἐπίσης ὅτι φαίνεται «ἄγριον θηρίον κατέφαγε» τὸν Ἰωσήφ. Ὁ Ἰακὼβ ἐπίστευσε καὶ ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα.

Διδαγμα:

Ἡ ζήλεια εἶναι πολὺ κακὸν πρᾶγμα.

@@

‘Ο Ἰωσὴφ εἰς τὴν Αἴγυπτον (Γέν. Κεφ. 40όν.)

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐπωλοῦσαν. Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς Αἰγύπτου ἐπώλησαν τὸν Ἰωσὴφ εἰς τὸν Πετεφρῆν. Αὐτὸς ἦτο ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ Φαραὼ (ἔτσι ἐλέγοντο οἱ θασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου). Ὁ Ἰωσὴφ ἦτο τίμιος. Καὶ ὁ Πετεφρῆς τὸν ἐκτιμοῦσεν.

‘Αλλ’ ἡ σύζυγος τοῦ Πετεφρῆ ἦτο κακή. Κατηγόρησε τὸν Ἰωσὴφ εἰς τὸν Πετεφρῆν. Αὐτὸς χωρὶς νὰ ἔξετάσῃ, ἔρριψε τὸν Ἰωσὴφ εἰς τὴν φυλακήν. Ἐκεῖ ὅμως ὁ Ἰωσὴφ ἀγαπήθηκεν ἀπὸ ὅλους. Διωρίσθηκε καὶ ἐπιστάτης τῶν ἄλλων φυλακισμένων.

Εἰς τὴν ἴδιαν φυλακὴν ἦτο φυλακισμένος καὶ ἔ-

νας ύπάλληλος τοῦ Φαραώ. Μίαν πρωῖαν ὁ Ἰωσὴφ τὸν εἶδε συλλογισμένον. Εἶδε κάποιο ὄνειρον καὶ ἐστενοχωρεῖτο. Ὁ Ἰωσὴφ τοῦ εἶπε νὰ τοῦ εἰπῆ τὸ ὄνειρόν του.

‘Ο ύπάλληλος τοῦ Φαραὼ εἶπεν: Εἰς μιὰν κληματαριὰν ἦσαν 3 κλήματα· ἀπὸ κάθε κλῆμα ἔκοψα σταφύλια· ἀφοῦ, τὰ ἔκαμα κρασί, ἔδωκα εἰς τὸν Φαραὼ καὶ ἔπιε.

‘Ο Ἰωσὴφ τοῦ εἶπεν ὅτι τὰ 3 κλήματα εἶναι 3 ἡμέραι, ἔπειτα ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ θυγῆ ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ θὰ πάρῃ τὴν πρώτην του θέσιν. Καὶ τὸν παρεκάλεσεν νὰ ἐνθυμηθῇ τότε καὶ αὐτὸν διότι ἦτο ἄδικα φυλακισμένος. “Οπως τοῦ εἶχεν εἰπῆ ὁ Ἰωσὴφ, ἔτσι ἔγινεν.” Ἐπειτα ἀπὸ 3 ἡμέρας ὁ Φαραὼ ἔθεγαλεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν ύπάλληλόν του καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν πρώτην του θέσιν.

Διδαγμα:

Δὲν πρέπει νὰ καταδικάζωμεν πρὶν ἐξετάσωμεν.

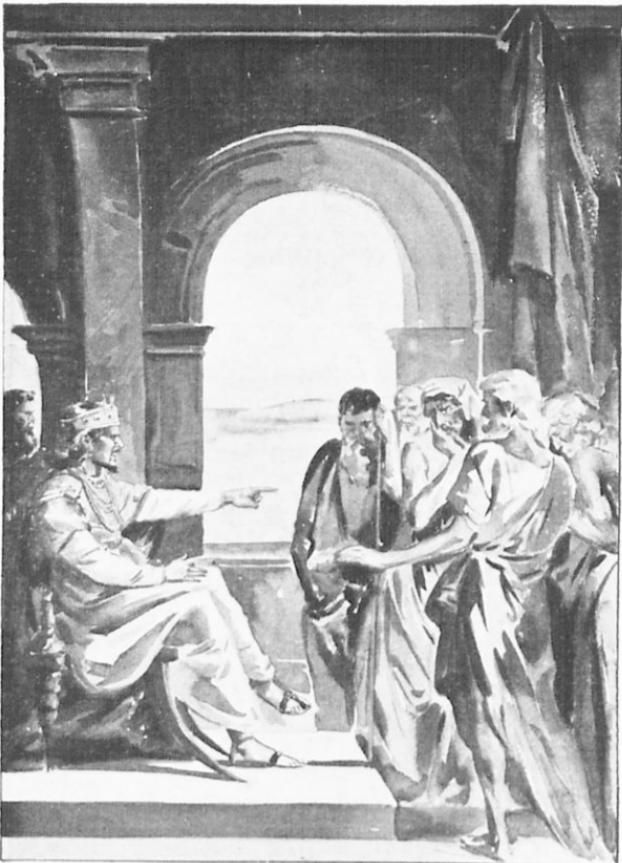
@@

Πῶς θραβεύεται εἰς τὸ τέλος ἡ ἀρετὴ

(Γέν. Κεφ. 41ον.)

Κάποτε ὁ Φαραὼ ἔξυπνησε τρομαγμένος. Εἶχεν ἵδη ὄνειρον: Εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Νείλου ἀνέθηκαν ἑπτὰ ἀγελάδες παχύταται. Κατόπιν ἀνέθηκαν ἄλλαι ἑπτὰ ἀδύνατοι. Αὐταὶ ὥρμησαν καὶ κατέφαγον τὰς παχείας ἀγελάδας. ”Ἐπειτα εἶδε πάλιν εἰς τὸ ἴδιο μέρος νὰ φυτρώνουν ἑπτὰ στάχυα γεμάτα ἀπὸ σιτάρι καὶ ἄλλα ἑπτὰ στάχυα ξηρά. Αὐτὰ ἔπνιξαν τὰ γεμάτα.

— 31 —

Ο Φαραὼ διατάσσει νὰ φέρουν τὸν Ἰωσήφ ἐμπρός του
Τὸ ὄνειρον αὐτὸ ἐστενοχώρησε πολὺ τὸν Φαραὼ.
Ἐκάλεσε ὅλους τοὺς σοφούς, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἤμπό-
σε νὰ τὸ ἔξηγήσῃ. Ὁ ύπαλληλός του ἐνθυμήθηκε τότε
τὸν Ἰωσήφ. Εἶπε τὸ ὄνομά του εἰς τὸν Φαραὼ. Αὐτὸς
ἀμέσως διέταξε καὶ τὸν ἔφεραν ἐμπρός του.

Ο Φαραὼ διηγήθηκε τότε τὸ ὄνειρόν του. Ο Ἰω-
σήφ εἶπεν:—αἱ ἑπτὰ παχεῖαι ἀγελάδες καὶ τὰ ἑπτὰ

γεμάτα στάχυα σημαίνουν έπτα χρόνια εύτυχίας εἰς
ὅλην τὴν Αἴγυπτον. Αἱ ἔπτα ὅμως ἀδύνατοι ἀγελά-
δες καὶ τὰ ἔπτα ξηρὰ στάχυα σημαίνουν ὅτι μετὰ τὰ
ἔπτα χρόνια τῆς εύτυχίας θὰ ἔλθουν ἄλλα ἔπτα χρό-
νια δυστυχισμένα.

‘Ο Ἱωσήφ ἐσυμβούλευσε τὸν Φαραὼ, κατὰ τὰ εὐ-
τυχισμένα χρόνια νὰ κρύψῃ πολὺ σιτάρι καὶ τροφάς
διὰ νὰ μὴ ἀποθάνῃ ὁ λαός του ἀπὸ τὴν πεῖναν κατὰ
τὰ δυστυχισμένα χρόνια.

Δ ἵ δ α γ μ α :
‘Η οἰκονομία εἶναι καλὸν πρᾶγμα.

◎◎

Πῶς ἐλευθερώνεται καὶ δοξάζεται ὁ Ἱωσήφ

(Γέν. Κεφ. 41ον.)

‘Ο Φαραὼ ἔθγαλε τὸν Ἱωσήφ ἀπὸ τὴν φυλακήν.
Τοῦ ἐφόρεσε βασιλικὸ δακτυλίδι καὶ πολύτιμα ροῦχα·
τοῦ ἔδωκεν ἴδιαίτερο ἀμάξι διὰ νὰ πηγαίνῃ ἔπειτα
ἀπὸ τὸ ἴδικό του. Διέταξεν ὅλος ὁ λαὸς τῆς Αἴγυπτου
νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν Ἱωσήφ ἔπειτα ἀπὸ αὐτὸν. ‘Ο Ἱω-
σήφ ἦτο τότε 30 χρόνων.

Μόλις ἦλθαν τὰ χρόνια τὰ εύτυχισμένα ὁ Ἱωσήφ
ἐφρόντισε νὰ γίνουν μεγάλαι ἀποθῆκαι. Ἀποθήκευ-
σεν ἀφθονον σιτάρι. Κατόπιν ἦλθον τὰ χρόνια τῆς δυ-
στυχίας. Ξηρασία ἦτο παντοῦ. “Ολος ὁ κόσμος ὑπέ-
φερε διότι δὲν εἶχε σιτάρι.

Οἱ κάτοικοι τῆς Αἴγυπτου δὲν ὑπέφερον. Διότι
ἔπαιρναν τὰ τρόφιμα ἀπὸ τὰς ἀποθήκας. Μὲ μεγά-
λην δικαιοσύνην ἐμοίραζεν ὁ Ἱωσήφ τὰς τροφάς. Κα-

νεὶς δὲν ἐπείνασεν. "Ολοι εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπερνοῦ-
σαν καλά.

Διδαγμα:
Ἡ δικαιοσύνη εἶνε μεγάλη ἀρετή.

@@

Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσὴφ εἰς τὴν Αἴγυπτον

(Γέν. Κεφ. 42ον.)

Εἰς τὴν Χαναὰν ὁ γέρων Ἰακὼθ ἔμαθεν ὅτι εἶχον πολὺ σιτάρι εἰς τὴν Αἴγυπτον. Εἶπε λοιπὸν εἰς τὰ παιδιά του:—«Πηγαίνετε εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἀγοράσσατε τροφὰς διὰ νὰ μὴ ἀποθάνωμεν.» Τὰ παιδιά του ἦλθαν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Παρουσιάσθηκαν εἰς τὸν Ἰωσὴφ διὰ νὰ ἀγοράσσουν σιτάρι. Δὲν τὸν ἐγνώρισαν. Ποτὲ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ φαντασθοῦν πῶς ὁ "Ἄρχων ἐκεῖνος τῆς Αἰγύπτου ἦτο ὁ ἀδελφός των ὁ Ἰωσὴφ τὸν ὄποιον αὐτοὶ εἶχον πωλήσει εἰς τοὺς ἐμπόρους.

"Ο Ἰωσὴφ τοὺς ἐγνώρισεν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐφανέρωσεν. Ὡμιλοῦσε μὲ διερμηνέα. Τοὺς εἶπε μάλιστα ὅτι ἥσαν κατάσκοποι. Αὐτοὶ ἔπεσαν εἰς τὰ πόδια του· τὸν ἐθεωρασαν ὅτι ἥσαν τίμιοι ἄνθρωποι. Εἶπον ὅτι ὁ πατέρας των ἐλέγετο Ἰακὼθ, ὅτι ἥσαν δώδεκα ἀδελφοὶ καὶ ὅτι ὁ ἔνας, ὁ Ἰωσὴφ, εἶχεν ἀποθάνει.

"Ο Ἰωσὴφ ἔκαμε πῶς δὲν ἐπίστευσεν. "Ἐπειτα ὡς ἀπὸ δλίγας ἡμέρας εἶπεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας του, ἀφοῦ γεμίσουν τοὺς σάκκους των μὲ σιτάρι, νὰ βάλουν μέσα καὶ τὰ χρήματα ποὺ εἶχον φέρει. Εἰς τοὺς ἀδελφούς του εἶπεν ὅταν ξανάλθουν εἰς τὴν Αἴγυπτον νὰ φέρουν μαζύ των καὶ τὸν μικρότερον ἀδελφόν των

Πῶς ἐδοξάσθηκεν ὁ Ἰωσὴλφ

τὸν Βενιαμίν. Καὶ ως ἐγγύησιν ἐκράτησεν ἔνα ἀπὸ αὐτούς, τὸν Συμεών.

“Οταν ἐγύρισαν εἰς τὴν Χαναάν, οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσὴλφ ἦνοιεῖαν τοὺς σάκκους καὶ ἀπόρησαν. Εἶδον δὲ τὰ χρήματά των ἦσαν ἐκεῖ μέσα· δὲν ἤμποροῦσαν

νὰ ἔννοήσουν. Κατόπιν διηγήθηκαν εἰς τὸν πατέρα των ἐκεῖνα ποὺ ἔγιναν.

Διδαγμα :
Ο καθένας πληρώνει τὴν ἀμαρτίαν του.

@@

Ο Ἰωσὴφ φανερώνεται εἰς τοὺς ἀδελφούς του

(Γέν. Κεφ. 45.)

Ἡ πεῖνα εἰς τὴν Χαναάν ἔξακολουθοῦσεν. Ο Ἰακὼβ ἤθελε νὰ στείλῃ πάλιν τὰ παιδιά του εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ σιτάρι. Ἀλλ' ἐκεῖνα εἶπον: Ο Ἀρχων τῆς Αἰγύπτου εἶπεν ὅτι τότε μόνον θὰ μᾶς ἔδιδε σιτάρι ὅταν θὰ ἐπηγαίνομεν καὶ τὸν Βενιαμίν.

Ο Ἰακὼβ δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ τὸν Βενιαμίν. Ἐφεῦτο μήπως χαθῆ καὶ αὐτὸς ὅπως ὁ Ἰωσὴφ καὶ ὁ Συμεών. Ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τὸν ἔκαμε νὰ ἀφήσῃ καὶ τὸν Βενιαμίν νὰ ὑπάγῃ εἰς Αἴγυπτον.

Μόλις ὁ Ἰωσὴφ εἶδε τὸν Βενιαμὶν συγκινήθηκε πολύ. Ἐκλείσθηκεν εἰς ἔνα δωμάτιον καὶ ἔκλαυσε. Τὸ βράδυ τοὺς ἔθαλε νὰ καθήσουν εἰς τὸ θασιλικὸ τραπέζι κατὰ σειρὰν τῆς ἡλικίας των καὶ ἔφαγαν μαζύ. Τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶπε εἰς τοὺς ὑπηρέτας νὰ γεμίσουν τοὺς σάκκους των μὲ σιτάρι. Εἰς τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμὶν εἶπε νὰ βάλουν καὶ τὸ ἀσημένιο ποτήρι του.

Μόλις εἶχον ἀπομακρυνθῆ, καὶ οἱ ύπηρέται τοὺς ἐσταμάτησαν· ἥνοιξαν τοὺς σάκκους καὶ εἰς τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμὶν εύρηκαν τὸ ποτήριον. Τοὺς ἐγύρισαν τότε διότι ἔκλεψαν δῆθεν τὸ ποτήριον.

‘Ο Ιωσήφ φανερώνεται εἰς τοὺς ἀδελφούς του

‘Ο Ιωσήφ εἶπε νὰ κρατήσουν ἐκεῖνον εἰς τοῦ ὄποι-
ου τὸν σάκκον εύρεθηκε τὸ ποτήριον. ‘Ἄλλ’ οἱ ἀδελ-
φοί του παρακαλοῦσαν μὲ δάκρυα νὰ κρατήσῃ ὅλους
καὶ ν’ ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸν Βενιαμίν, διὰ νὰ μὴ ἀπο-
θάνῃ ὁ πατέρας των ἀπὸ τὴν λύπην.

‘Ο Ιωσήφ δὲν ἤμπορεσε πλέον νὰ κρατηθῇ. Μὲ

δάκρυα εἶπε: «Ἐ γ ὡ ε ἵ μ α i ὁ 'Ι ω σ ḥ φ.
Σ ḥ ἃς σ u γ χ ω ρ ḥ δ i' ὅ σ α μ o ḥ ἐ κ ḥ μ ε-
τ ε. Ζ ḥ ὁ π α τ ḥ ύ ρ ας μ o u ; »

Οι ἀδελφοί του τὸν ἀγκάλιασαν καὶ ἐζητοῦσαν
συγγνώμην. 'Ο 'Ιωσήφ τοὺς ἔστειλε μὲ πολλὰ δῶρα
εἰς τὸν πατέρα των διὰ νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν Αἴγυ-
πτον. "Ηθελε νὰ ζοῦν ὅλοι μαζὺ εύτυχισμένοι.

Δ i δ α γ μ α :
Νὰ κάμωμεν πάντοτε καλὸν ἀντὶ κακοῦ.

◎◎

‘Ο ’Ιακὼθ πηγαίνει εἰς τὴν Αἴγυπτον (Γέν. Κεφ. 47ον.)

Οι ἀδελφοὶ τοῦ 'Ιωσήφ ἐγύρισαν εἰς τὴν Χαναάν.
"Ολα ὅσα ἔγιναν τὰ διηγήθηκαν εἰς τὸν πατέρα των.
Τοῦ ἔδωκαν καὶ τὰ δῶρα ἀπὸ τὸν 'Ιωσήφ. 'Ο 'Ιακὼθ,
εἰς τὰς ἀρχὰς δὲν ἐπίστευεν ὅτι ζῆ ὁ 'Ιωσήφ καὶ ὅτι
ἔχει μεγάλην θέσιν. "Επειτα ὅμως ἐπίστευσε καὶ ἀ-
πεφάσισε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

'Ο 'Ιωσήφ ἔμαθεν ὅτι ἥρχετο ὁ πατέρας του. 'Ε-
γῆκε νὰ τὸν προαπαντήσῃ. Μόλις τὸν εἶδεν, ἐρρί-
φθηκεν εἰς τὰς ἀγκάλας του. "Ολοι ἔκλαιον ἀπὸ χα-
ράν. "Επειτα, μὲ θασιλικὸ ἀμάξι, τὸν ἐπῆγεν εἰς τὸ
παλάτι. 'Εκεῖ δ ἴδιος δ Φαραὼ τὸν ὑποδέχθηκε μὲ
πολὺν σεθασμόν.

'Ο 'Ιακὼθ πολὺ-πολὺ εύτυχισμένος, ἔμεινε πλέον
εἰς τὴν Αἴγυπτον μὲ τὸν 'Ιωσήφ καὶ μὲ τὰ ἄλλα παι-
διά του. 'Απέθανε πολὺ γέρων, 147 χρόνων. Προτοῦ ἀ-
ποθάνῃ παρεκάλεσε τὰ παιδιά του νὰ φέρουν τὰ κόκ-

καλά του καὶ νὰ τὰ θάψουν εἰς τὸν πατρικὸν τάφον,
ὅταν κἄποτε γυρίσουν εἰς τὴν πατρίδα των, τὴν Χα-
ναάν. Τὸ ἵδιο πρᾶγμα ἔζήτησε καὶ ὁ Ἰωσὴφ ὅταν,
ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὸν καιρόν, ἀπέθανε καὶ αὐτός.

Δ ί δ α γ μ α :
"Ολοι ἀγαποῦν τὴν πατρίδα των.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ποῦ ἔζοῦσε πρῶτον ὁ Ἀβραάμ;—Τί τοῦ εἶπεν ὁ Θεός;—Διατί
ἔχοισθησαν ὁ Ἀβραάμ μὲν τὸν Λώτ;—Διατί κατεστράφησαν τὰ Γό-
μορα;—Διατί ἐτιμώρησεν ὁ Θεός τὴν σύζυγον τοῦ Λώτ;—Τί διέτα-
ξεν ὁ Θεός διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν τοῦ Ἀβραάμ;—Τί ἔζαμεν εἰς
τὴν ἔρημον ἡ "Ἄγαρ ὅταν ἐδίψασεν ὁ Ἰσμαὴλ;"—"Οταν ἐμεγάλωσεν
ὁ Ἰσαὰκ τί σύζυγον ἦθελε νὰ τοῦ δώσῃ ὁ Ἀβραάμ;—Ποῖος ἦτο ὁ
Ἐλιέζερ καὶ διατί ἐπῆγεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν;—Ποία ἦτο ἡ Ρε-
βέκα;—Τί σημαίνει «δικαιώματα πρωτοτόκου» ἢ «πρωτοτόκια»;—Τί
εἶπεν ὁ Ἰσαὰκ ὅταν ἐψηλάφησε τὰ χέρια τοῦ Ἰαζώθ καὶ ἤκουσε τὴν
φωνήν του;—"Ητο καὶ ὁν αὐτὸ ποὺ ἔζαμεν ὁ Ἰαζώθ;—Πότε ἐτιμω-
ρήθησε;—Τί ὄνειρον εἶδεν ὁ Ἰαζώθ;—"Οταν ἔξηπνησε τί ἔζαμε καὶ
τί ὑποσχέθηκεν εἰς τὸν Θεόν;—Πόσα τέκνα εἶχεν ὁ Ἰαζώθ;—Τί ὄνει-
ρον εἶδεν ὁ Ἰωσήφ;—"Οταν ἐπῆγεν εἰς τοὺς ἀγρούς, τί ἔζαμον οἱ
ἀδελφοὶ του;—Διατί ἐφυλακίσθηκεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὴν Αἴγυπτον;—
Ποία ἦτο ἡ κυρίως ἐργασία του ὅταν ἐβγῆκεν ἀπὸ τὴν φυλακῆν;—
Τί εἶπεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἀδελφούς του ὅτι ἤσαν;—Πότε συγκινή-
θηκε καὶ ἔκλαυσεν ὁ Ἰωσήφ;—"Οταν ἐφανερώθηκεν εἰς τοὺς ἀδελ-
φούς του τί εἶπεν;—"Οταν ἐπρόκειτο ν' ἀποθάνῃ ὁ Ἰαζώθ, τί εἶπεν εἰς
τὰ παιδιά του;

Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ -- ΣΚΛΑΒΙΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΣ ΕΒΡΑΙΩΝ

‘Ο Μωϋσῆς

(”Εξοδος Κεφ. 2ον.)

Πολλὰ χρόνια εἶχον περάσει. Οἱ Ἐθραῖοι ἐπληγύνοντο εἰς τὴν Αἴγυπτον. Αὐτὸς ἀνησυχοῦσε τοὺς Αἰγυπτίους. Ἐφοβοῦντο μήπως οἱ Ἐθραῖοι γίνουν κακοποτε κύριοι τῆς Αἰγύπτου. Ἀπεφάσισε λοιπὸν ὁ Φαραὼ νὰ σκοτώῃ ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ τῶν Ἐθραίων, μόλις θὰ ἐγεννῶντο. Διέταξε νὰ τὰ ρίπτουν εἰς τὸν ποταμὸν Νεῖλον. Προτήτερα ὅμως τοὺς ἐπέθαλε καὶ ἄλλα πράγματα.

Μία Ἐθραία ἀπέκτησε παιδάκι ὡραῖο. Τὸ ἔκρυψε τρεῖς μῆνας. Δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὸ κρύψῃ περισσότερον. Ἐπῆρε ἔνα καλάθι. Τὸ ἐπίσσωσεν ἀπ’ ἔξω, διὰ νὰ μὴ μπαίνῃ τὸ νερό. Ἐθαλε μέσα τὸ βρέφος καὶ τὸ ἀφῆκεν εἰς τὰς ὅχθας τοῦ Νείλου. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ μακρὰν ἐπερίμενε διὰ νὰ ἴδῃ τί θὰ ἀπογίνη.

”Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγον κατέθηκεν εἰς τὸν ποταμὸν ἡ κόρη τοῦ Φαραὼ διὰ νὰ λουσθῇ· ἥκουσε φωνὰς παιδιοῦ πρὸς τὸ μέρος τοῦ καλαθιοῦ: Ἐπῆρε τὸ καλάθι. Τὸ ἄνοιξεν. Εἶδε τὸ βρέφος καὶ τόσον τῆς ἥρεσεν ὡστε ἀπεφάσισε νὰ τὸ υίοθετήσῃ· τὸ ὡνόμασε Μωϋσῆν.

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ παιδιοῦ, ποὺ ἦτο κρυμμένη ἐκεῖ κάπου, ἔτρεξε καὶ ἐρώτησε τὴν κόρην τοῦ Φαραὼ ἃν ἥθελε καμμίαν παραμάναν διὰ νὰ τὸ θηλάζῃ. Ἐκεί-

Ἡ Βασιλοποῦλα σώζει τὸν Μωϋσῆν

νη ἐδέχθηκεν. Ἡ μικρὰ ἐφώναξε τὴν μητέρα της, ἡ ὁποία ἀνέλαβε τὸ θρέφος καὶ τὸ εἶχεν εἰς τὸ σπίτι της τρία χρόνια. Ἐπειτα τὸ ἔφερεν εἰς τὴν κόρην τοῦ Φαραώ, εἰς τὸ παλάτι. Αὕτῃ τὸ ἀγαποῦσε σὰν παιδί της.

Διδαγμα :
Ο Θεὸς σώζει τοὺς ἀνθρώπους του.

— 41 —

‘Ο Θεὸς προσκαλεῖ τὸν Μωϋσῆν (”Εξοδος Κεφ. 3ον.)

‘Ο Μωϋσῆς, σὰν βασιλόπουλο μέσα εἰς τὸ παλάτι, ἐδιδάχθηκε πολλὰ πράγματα καὶ ἔζοῦσεν εὔτυχισμένος. Δὲν ἔξεχνοῦσεν ὅμως τοὺς Ἑθραίους, τοὺς συμπατριώτας του.

Μιὰ ἡμέρα ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον· ἐπῆγεν εἰς ἔνα τόπον πού ἐλέγετο Μαδιάμ καὶ ἐκεῖ ἐνυμφεύθηκε τὴν Σεπφώραν. Μόλις ὅμως αὐτὸς ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, οἱ Αἰγύπτιοι ἥρχισαν νὰ βασανίζουν τοὺς Ἑθραίους.

Κάποτε ὁ Μωϋσῆς ὅταν ἦτο εἰς τοὺς ἄγρους εἰς τὴν Μαδιάμ εἶδε ἐκεῖ τριγύρω μιὰν βατομορέαν νὰ βγάζῃ φλόγας χωρὶς νὰ καίεται. Τὴν ἕδιαν στιγμὴν ἥκουσε φωνὴν ποὺ ἔλεγεν: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου Ἀθραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Ἀφαίρεσε τὰ ὑποδήματά σου.»

‘Ο Μωϋσῆς ἐννόησεν ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖνος ἦτο Ἱερός. Ἐβγαλεν ἀμέσως τὰ ὑποδήματά του, ἐγονάτισε καὶ προσευχήθηκεν. Ἡ φωνὴ ἔξηκολούθησε: «ἀπεφάσισα νὰ σώσω τοὺς Ἑθραίους ἀπὸ τὴν σκλαβιὰν καὶ νὰ τοὺς ξαναφέρω εἰς τὴν πατρίδα των τὴν Χαναάν. Πήγαινε καὶ εἶπε εἰς τὸν Φαραὼ ἐὰν δὲν τοὺς ἀφήσῃ θὰ ἔλθουν πολλὰ κακὰ εἰς τὸν τόπον του.»

‘Ο Μωϋσῆς, τρομαγμένος, ἀπήντησε:—«Κύριε, ἐγὼ εἶμαι βραδύγλωσσος· θὰ δυσκολευθῶ νὰ δόμιλήσω εἰς τὸν Φαραὼ καὶ εἰς τοὺς Ἑθραίους». Ἀλλ’ ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε νὰ πάρῃ μαζύ του καὶ τὸν ἀδελφόν του Ἀα-

Ἡ βατομορέα ποὺ ἔθγαῖε φλόγας χωρὶς νὰ καίεται
ρών. Αύτὸς ἦτο εὕγλωττος. Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν
ἀνεχώρησαν τότε διὰ τὴν Αἴγυπτον ὅπου οἱ Ἐθραῖοι
τοὺς ἐδέχθηκαν μὲν χαράν μεγάλην.

Δίδαγμα :
‘Ο Θεὸς φροντίζει δι’ ὥλα.

Αἱ Δέκα Πληγαὶ

(”Εξοδος Κεφ. 9ον.)

Ο Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν ἐν ἀπόγευμα ἔφθασαν εἰς τὰ παλάτια τοῦ Φαραὼ καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ αὐτὸν, ἐξ ὄνοματος τοῦ Θεοῦ, ν' ἀφήσῃ τοὺς Ἐθραίους νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν πατρίδα των τὴν Χαναάν. Ὁ Φαραὼ ὅχι μόνον ἀρνήθηκεν, ἀλλ' εἶπε καὶ ἐτυραννοῦσαν πεισσότερον τοὺς Ἐθραίους.

Τότε ἔπεσαν εἰς τὴν Αἴγυπτον δέκα πληγαὶ, δηλαδὴ δέκα μεγάλα κακά. Ἡ μεγαλυτέρα ἀπὸ τὰς δέκα πληγὰς ἦτο ἡ τελευταία:—”Ολα τὰ πρωτότοκα παιδιά τῆς Αἴγυπτου ἀπέθανον εἰς μιὰν νύκτα.

Μόνον τὰ πρωτότοκα τῶν Ἐθραίων ἐσώθηκαν. Ὁ Μωϋσῆς εἶπε νὰ μὴ κοιμηθῇ κανεὶς Ἐθραῖος τὴν νύκτα ἐκείνην, διότι ἔπρεπε νὰ εἶναι ὅλοι ἔτοιμοι πρὸς ἀναχώρησιν.

’Απὸ τότε οἱ Ἐθραῖοι, διὰ νὰ ἐνθυμοῦνται πῶς ἐσώθηκαν ἀπὸ τὸν θάνατον, ἐορτάζουν αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὴν ὀνομάζουν Πάσχα.

Δέκα γέμα:

Πρέπει νὰ ύπακουώμεν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

@@

Οἱ Ἐθραῖοι ἀναχωροῦν ἀπὸ¹ τὴν Αἴγυπτον

(”Εξοδος Κεφ. 10ον.)

”Ἐπειτα ἀπὸ τὴν τελευταίαν πληγὴν ὁ Φαραὼ ἐφοβήθηκε πολύ. Ἀφῆκε τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς Ἐθραί-

Η ἔξοδος τῶν Ἐβραίων ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

ους νὰ φύγουν· ἥσαν πολλαὶ χιλιάδες, ἄνδρες, γυναικεῖς καὶ παιδιά.

Δὲν εἶχον ὅμως ἀπομακρυνθῆ πολὺ καὶ ὁ Φαραὼ μετενόησεν. "Ἐστειλε στρατὸν διὰ νὰ τοὺς φέρῃ ὅπι-

σω. Οι Ἐβραῖοι εἶχον φθάσει κοντά εἰς μιὰν θάλασσαν ποὺ λέγεται Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ἐμπρός των ἥτο ή θάλασσα καὶ πλοῖα δὲν ύπηρχον διὰ νὰ περάσουν ἀντίκρυ ἀπὸ πίσω των ἐπλησίαζεν ὁ στρατὸς τοῦ Φαραὼ. Ἡρχισαν τότε νὰ θυμάνουν οἱ Ἐβραῖοι. Ἐλεγον εἰς τὸν Μωϋσῆν: «—Ο στρατὸς τοῦ Φαραὼ θὰ σκοτώσῃ ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα μας.» Ο Μωϋσῆς ἀπαντούσε: —«Μὴ φοβεῖσθε· ὁ Θεὸς θὰ μᾶς σώσῃ.»

Τὴν ἴδιαν στιγμὴν ἔνας δυνατὸς ἀέρας ἐφύσησεν. Ο ἀέρας ἔκαμε τὰ νερὰ νὰ σταθοῦν πρὸς τὰ δεξιά καὶ πρὸς τὰ ἀριστερὰ σὰν ἔνας μεγάλος τοῖχος ἐσχημάτισαν δρόμον εἰς τὸ μέσον ὁ Θεὸς εἶχε βοηθήσει.

Οι Ἐβραῖοι ἐπέρασαν ἀσφαλῶς· ἡκολούθησαν καὶ οἱ στρατιῶται τοῦ Φαραὼ, ἀλλ’ αὐτοὶ δὲν ἐπρόλαβον· τὰ νερὰ ἐπλημμύρησαν καὶ τοὺς ἔπνιξαν. Ο Θεὸς ὠδηγοῦσεν ἐπειτα τοὺς Ἐβραίους τὴν ἡμέραν μὲ στήλην καπνοῦ, τὴν νύκτα μὲ στήλην φωτεινήν.

Διδαγμα:

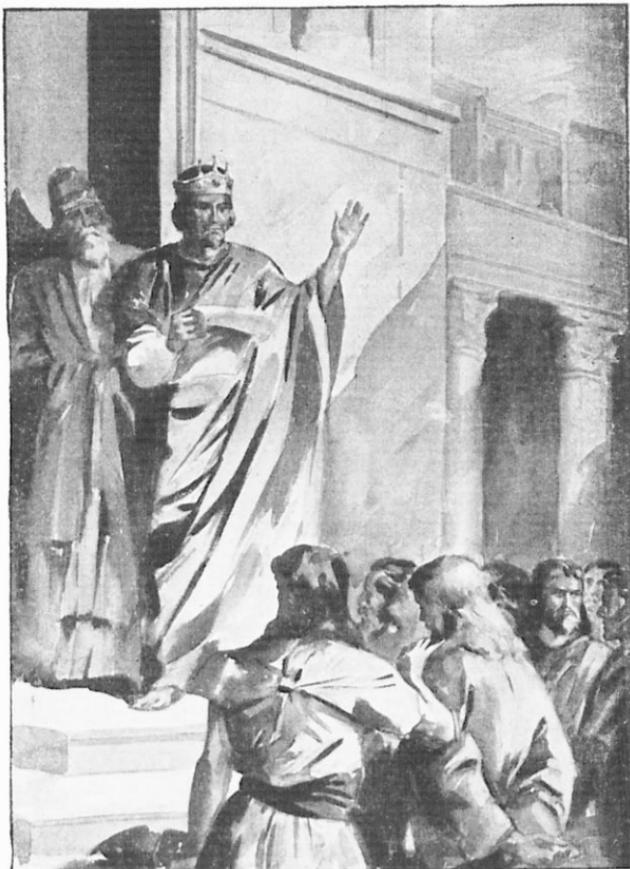
Δὲν ύπάρχει τίποτε ἀδύνατον διὰ τὸν Θεόν.

@@

Ἡ ζωὴ τῶν Ἐβραίων εἰς τὴν
ἔρημον.—Τὸ μάννα.

Οταν οἱ Ἐβραῖοι εἶδον πῶς ὁ Θεὸς τοὺς ἔσωσεν ἀπὸ τὸν στρατὸν τοῦ Φαραὼ, ἥσαν πολὺ εὔτυχισμένοι. Ἐψαλλον ἐν ἀσμα εὐχαριστίας.

Ἀλλὰ γρήγορα ἔξεχασαν νὰ ψάλλουν. Ἡρχισαν νὸ γογγύζουν. Τὰ τρόφιμα ποὺ εἶχον φέρει μαζύ των

‘Ο Φαραὼ διατάσσει νὰ φέρουν τοὺς Ἐβραίους ὅπισθ
ἐτελείωσαν. Καὶ εἰς τὴν ἔρημον ποὺ ἤσαν τώρα, δὲν
εὕρισκον τίποτε. Ἐθύμωσαν μὲ τὸν Μωϋσῆν. Τοῦ εἶ-
πον:—«Μᾶς ἔφερες ἐδῶ διὰ νὰ ἀποθάνωμεν ἀπὸ τὴν
πεῖναν.» Ἐξέχασαν πῶς ὁ Θεὸς τοὺς εἶχε θοηθήσει
προτήτερα.

‘Ο Θεὸς εἶπεν εἰς τὸν Μωϋσῆν: «Θὰ στείλω

ψ ω μ ί ». Ὁ Μωϋσῆς τὸ εἶπεν εἰς τοὺς Ἐθραίους. Τὸ πρωῖ, ὅταν ἐξύπνησαν εἶδον μερικὰ μικρὰ στρογγυλά, ἀσπρα πράγματα εἰς τὴν γῆν. Ὁ Μωϋσῆς εἶπε: Αὐτὸς εἶνε τὸ ψωμὶ ποὺ μᾶς εἶπεν ὁ Θεός. Ἀμέσως δὲ οἱ ἐπῆραν μερικὰ καὶ τὰ ἐδοκίμασαν. Ἡσαν γλυκά ὅπως τὸ μέλι. Ὁ καθένας ἐμάζευσεν ὅσο ἐχει-άζετο. Οἱ Ἐθραῖοι τὸ ὡνόμασαν μά ν ν α. Κάθε πρωῖ, ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου, εὕρισκαν καινούργιο μάννα. Ἐπίσης εὕρισκαν καὶ πολλὰ ὀρτύκια (εἶδος που-λιῶν).

Ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸν οἱ Ἐθραῖοι ἦσαν εὐχαριστη-μένοι. Ἡλθαν ὅμως κάποτε εἰς ἓνα τόπον ὃπου δὲν εὕρισκαν νερὸς καὶ ἥρχισαν νὰ θυμώνουν. Ὁ Μωϋσῆς προσευχήθηκε καί, ἀφοῦ ἐκτύπησε μὲ τὴν ράθδον του ἓνα βράχον, ἔτρεξεν ἀπὸ αὐτὸν ἀφθονο νερό. Ἐπῆ-ραν τότε δὲ οἱ διά νὰ πιοῦν.

Οἱ Ἐθραῖοι ἔζησαν εἰς τὴν ἔρημον 40 χρόνια. Καὶ κάθε λίγο καὶ λιγάκι ἐθύμωναν μὲ τὸν Μωϋσῆν. Ὁ Θεός κάποτε τοὺς ἐτιμωροῦσεν. Ἄλλ’ ἐπειδὴ ὁ Θε-ὸς ἀγαπᾷ πάντοτε τοὺς ἀνθρώπους, ἐφρόντιζε πάν-τοτε δι’ αὐτούς. Πόσον καλὸς Πατέρας εί-νε ὁ Θεός!

@@

‘Ο Δεκάλογος ἢ αἱ Δέκα Ἐντολαὶ
(”Εξοδος Κεφ. 20όν.)

Οἱ Ἐθραῖοι ἔφθασαν κάποτε πρὸς τὸ θουνὸν Σι-νᾶ. Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ θουνοῦ αὐτοῦ ἀνέβηκεν ὁ

Οἱ Ἐβραῖοι περνοῦν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν.

Μωϋσῆς. Ἐκεῖ ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε πῶς πάντοτε θὰ βοηθῇ τοὺς Ἐβραίους ἐὰν ἀκούουν τὰς ἐντολάς Του.

‘Ο Μωϋσῆς εἶπεν εἰς τοὺς Ἐβραίους ὅσα τοῦ εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ οἱ Ἐβραῖοι ὑποσχέθηκαν ὅτι θὰ κάμνουν πάντοτε τὰς ἐντολάς Του.

Εἶπε κατόπιν εἰς τοὺς Ἐθραίους ὁ Μωϋσῆς νὰ πλυθοῦν, νὰ νηστεύσουν καὶ νὰ ἔτοιμασθοῦν. Τοὺς ὀδήγησεν ἔπειτα εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Σινᾶ. Ἐκεῖνος ἀνέβηκεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ θουνοῦ. Ἡρχισε τότε νὰ βροντᾶ καὶ νὰ ἀστράπτῃ. Ἔνα σύννεφον εἶχε σκεπάσει τὴν κορυφὴν τοῦ θουνοῦ. Καὶ μιὰ φωνὴ, ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ἔλεγε:

- 1η.—Ἐγώ είμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις ἔξηγαγόν σε ἐκ γῆς Αἴγυπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἔτεροι πλὴν ἐμοῦ.
- 2α.—Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς, οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς.
- 3η.—Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ.
- 4η.—Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν. Ἔξ ἡμέρας ἐργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἔθδομῇ Σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου.
- 5η.—Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς.
- 6η.—Οὐ μοιχεύσεις.
- 7η.—Οὐ κλέψεις.
- 8η.—Οὐ φονεύσεις.
- 9η.—Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.
- 10η.—Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναικα τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παιδία αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε παντὸς τοῦ κτήνους αὐτοῦ, οὐδὲ ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστι.

Οι Ἐβραῖοι ξεχνοῦν πάλιν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν

(”Εξοδος Κεφ. 32ον.)

Ο Μωϋσῆς ἀργοῦσεν ἐπάνω εἰς τὸ Σινᾶ. ”Ἐγρα-
φε, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, τὰς δέκα ἐντολὰς ἐπά-
νω εἰς δύο μαρμαρίνας πλάκας. ”Ἐπερνεν ἐπίσης καὶ
ἄλλας ὁδηγίας καὶ οἱ Ἐβραῖοι ἐνόμισαν ὅτι δὲν θὰ
καταβῇ πλέον. Δι’ αὐτὸ ἔκαμον ἵνα εἴδωλον, ἵνα χρυ-
σὸ μοσχάρι, ἀπὸ τὰ χρυσαφικὰ τῶν γυναικῶν, καὶ
ἥρχισαν νὰ τὸ προσκυνοῦν καὶ νὰ τοῦ προσφέρουν θυ-
σίας.

”Ἐπειτα ἀπὸ σαράντα ἡμέρας κατέβηκεν ὁ Μωϋ-
σῆς ἀπὸ τὸ θουνόν. Εἰς τὰ χέρια του ἐκρατοῦσε τὰς
2 πλάκας τῶν ἐντολῶν. ”Οταν ἐπλησίασεν ἐκεῖ ὅπου
οἱ Ἐβραῖοι εἶχον στήσει τὸ χρυσὸ μοσχάρι καὶ τὸ
ἐπροσκυνοῦσαν, ἐστενοχωρήθηκε. Καὶ ἐπεσαν ἀπὸ τὰ
χέρια του αἱ πλάκες καὶ ἔσπασαν. ”Ἐπειτα κατέστρε-
ψε τὸ χρυσὸ μοσχάρι καὶ ἐτιμώρησε τοὺς Ἐβραίους.

Κατόπιν ἀνέβηκε πάλιν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸ θουνόν.
”Εζήτησε συγγνώμην διὰ τοὺς Ἐβραίους ἀπὸ τὸν Θε-
όν. ”Ἐγραψε πάλιν τὰς δέκα ἐντολὰς εἰς δύο πλάκας
τὰς ὅποιας καὶ ἐφύλαξε μέσα εἰς ἓνα κιθώτιον. Τὸ κι-
θώτιον αὐτὸ ὀνομάσθηκε « Κιθὼς τῆς Διαθήκης »
καὶ ἐτοποθετήθηκε εἰς μίαν σκη-
νὴν (Σκηνὴ Μαρτυρίου).

Εἰς ἐνθύμισιν τῆς ἡμέρας αὐτῆς, ποὺ τοὺς ἔδωκεν
ὁ Θεός τὰς δέκα ἐντολάς, ἐορτάζουν οἱ Ἐβραῖοι τὴν

Ο Μωϋσῆς μὲ τὰς πλάκας τῶν ἐντολῶν.

Ἐορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς, ἐπτά ἑβδομάδας μετὰ τὸ
Πάσχα των.

Διδαγμα:

Πάντοτε πρέπει νὰ προσέχωμεν διὰ νὸ μὴ
ξεχνῶμεν τὸν Θεόν.

Πῶς ἀποθνήσκει ὁ Μωϋσῆς

(Δευτερονόμ. Κεφ. 34ον.)

Οἱ Ἐβραῖοι 40 χρόνια μετὰ τὴν ἀναχώρησίν των ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἔφθασαν εἰς τὰ περίχωρα τῆς Χαναάν. Ἡσαν γεμάτοι ἀπὸ χαρὰν καὶ ἐλπίδας ποὺ ἔφθανον εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Ἀλλ' ὁ Μωϋσῆς ἦτο γέρων, 120 χρόνων. Προαισθάνθηκε τὸν θάνατόν του. Προσεκάλεσε λοιπὸν ὅλους. Τοὺς ἀπεχαίρετησε καὶ τοὺς εἶπε:

«Νὰ εἰσθε πάντοτε ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν Θεόν. Νὰ φοθῆσθε Αὐτὸν καὶ νὰ κάμνετε τὰς ἐντολάς Του. Πιστεύετε πάντοτε εἰς Αὐτόν, διὰ νὰ εἶνε ἡ χάρις Του πάντοτε μαζί σας.

Μὴ λησμονῆτε πόσας εὐεργεσίας ἔκαμψεν εἰς σᾶς. Σᾶς ἔθγαλεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, σᾶς ἔδωκε ἄρτον, κρέας καὶ ὕδωρ. Σᾶς ἔδωκε τὸν νόμον Του καὶ σᾶς φέρει εἰς εύτυχισμένην χώραν.

Μὴν ἀφήνετε τὸν Θεόν ποτέ, διὰ νὰ μὴ σᾶς ἀφῆσῃ καὶ Αὐτὸς καὶ διὰ νὰ σᾶς κάμη ἔθνος μακάριον καὶ εύτυχισμένον».

Οἱ Ἐβραῖοι ὑποσχέθηκαν ὅτι θὰ ἀκούουν πάντοτε τὸν Θεόν. ‘Ο Μωϋσῆς διώρισε τότε ἀρχηγὸν τὸν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν τοῦ Ναυῆ. Ἀνέβηκεν ἔπειτα εἰς ἓν θουνόν, εἶδεν ἀπὸ μακρὰν τὴν Χαναάν, προσευχήθηκε καὶ ἀπέθανεν. Οἱ Ἐβραῖοι ἐθρήνησαν τὸν θάνατόν του πολλὰς ἡμέρας.

‘Ο Μωϋσῆς ὠνομάσθηκε Θεόπτης διότι εἶδε τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· Προφήτης διότι προεἶπε τὸ μεγαλεῖον τῶν Ἐβραίων· Νομοθέτης διότι ἔδωκε νόμους· Μέγας διότι ἐκυβέρνησεν ἐπὶ 40 χρόνια εἰς τὴν ἔρημον ἔνα δύσκολον λαόν.

Δίδαγμα: Τὰ μεγάλα ἔργα θέλουν πολὺν καιρόν.

‘Ο νέος ἀρχηγὸς τῶν Ἐθναίων Ἰησοῦς τοῦ Ναοῦ.

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ Ναοῦ

(Ἰησοῦς Ναοῦ, Κεφ. 6ον.)

Μὲ τὸν νέον των ἀρχηγόν, τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναοῦ,
οἱ Ἐθραῖοι ἔξακολούθησαν τὸν δρόμον των. ”Εφθα-
σαν πρὸς τὸν ποταμὸν Ἰορδάνην. Τὸν ἐπέρασαν μὲ

τὴν θοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐμθῆκαν πλέον εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Χαναάν.

Εἰς τὴν Χαναάν κατοικοῦσαν τότε εἰδωλολάτρας διὰ νὰ τὴν πάρουν οἱ Ἐβραῖοι ἔπρεπε νὰ κυριεύσουν πολλὰς πόλεις ποὺ εἶχον δυνατὰ φρούρια. Μιὰ πολὺ δυνατὴ πόλις ἦτο καὶ ἡ Ἱεριχώ. Οἱ Ἐβραῖοι περιέφερον τότε γύρω ἀπὸ τὰ τείχη τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης καὶ παρεκάλεσαν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς θοηθήσῃ καὶ ἐκυρίευσαν τὴν πόλιν ἐκείνην.

Οἱ Ἐβραῖοι ἐκυρίευσαν καὶ ἄλλας πόλεις ποὺ ἀντιστάθηκαν. Ἔτσι κατέλαβον ὅλην τὴν Χαναάν. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναοῦ, ὁ ἀρχηγός των, τὴν ἐμοίρασεν εἰς δώδεκα μέρη καὶ ἔδωκεν ἀπὸ ἐν εἰς καθεμίαν ἀπὸ τὰς δώδεκα φυλὰς τῶν Ἐβραίων.

ΔΙΔΑΓΜΑ :

Ποτὲ δὲν φθεῖται κανεὶς ὅταν ἔχῃ θοηθὸν τὸν Θεόν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Διατί ἀνησύχησαν οἱ Λίγεπτοι ποὺ ἐπληθύνοντο οἱ Ἰσραηλῖται;—Τί διέταξεν ὁ Φαραὼ διὰ νὰ μὴ πληθύνωνται οἱ Ἰσραηλῖται;—Τί σημαίνει Φαραὼ; —Πῶς ἀνετράφη εἰς τὰ παλάτια ὁ Μωϋσῆς;—Διατί ἔφυγεν ἀπὸ τὰ παλάτια καὶ ποὺ ἔπήγεν;—Τί ἤζουσενό Μωϋσῆς νὰ λέγῃ ἡ φωνὴ πλησίον τῆς βατομορέας;—Τί ἀπύντησεν ὁ Μωϋσῆς;—Τί ἔζαψε κατόπιν;—Τί σημαίνει πληγή;—Ποία ἦτο ἡ μεγαλυτέρα;—Ποίαν ἡμέραν οἱ Ἰσραηλῖται ὠνόμαζον Ηάσχα;—Τί ἔγινεν εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν;—Τί ἦτο τὸ μάννα;—Ποὺ ἐπήρεν ὁ Μωϋσῆς τὰς 10 ἑντολάς;—Ποία είνε ἡ πέμπτη ἑντολὴ καὶ τί διδάσκει;—Ποίαν ἑντολὴν παρέβησαν οἱ Ἐβραῖοι ὅταν ἔζαψαν τὸ χρυσὸν αὐστάροι;—Τί είνε Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης;—Ποὺ ἐτοπιστήθηκεν;—Τί ὑπενθύμισεν εἰς τοὺς Ἰσραηλῖτας ὁ Μωϋσῆς ὅταν ἐπλησίασε ν' ἀποθάνῃ;—Ποίον διώρισεν ὁ Μωϋσῆς ἀρχηγόν;—Ἐπῆγεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν Χαναάν;—Εἰς πόσα μέρη ἐμοίρασεν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναοῦ τὴν Χαναάν;

Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΚΡΙΤΑΙ ΚΑΙ ΗΡΩΕΣ

Α' — Κριταὶ

Οι Ἐθραῖοι ἥρχισαν κάποτε νὰ ξεχνοῦν τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἔκαμνον σχέσεις μὲ εἰδωλολάτρας. Ἔπροσκυνοῦσαν τὰ εἴδωλα.

Ο Θεὸς διὰ νὰ τοὺς κάμη νὰ μετανοήσουν ἄφηνε νὰ ἔρχωνται ἐναντίον των ξένοι λαοί, νὰ τοὺς βασανίζουν καὶ νὰ τοὺς σκλαβώνουν. Οι Ἐθραῖοι μετανοοῦσαν τότε. Ἔζητοῦσαν τὴν θοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἔστελλεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἄνδρας εὔσεβεῖς καὶ δυνατούς. Αὐτοὶ τοὺς ἐλευθέρων ἀπὸ τοὺς ξένους κατακτητάς.

Οἱ ἄνδρες αὐτοὶ οἱ εὔσεβεῖς ἦσαν καὶ σὰν δικασταὶ αὐτοὶ ἐκυθεροῦσαν τοὺς Ἐθραίους. Τοὺς ἐπρόσεχον νὰ φυλάττουν τοὺς Νόμους τοῦ Θεοῦ καὶ ἐτιμωροῦσαν ἐκείνους ποὺ δὲν τοὺς ἐφύλαττον. Ἡσαν ἀρχηγοὶ τῶν Ἐθραίων ὅχι μόνον κατὰ τοὺς πολέμους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης. Ἐλέγοντο Κριταὶ. Γνωστότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἦσαν ὁ Γεδεών, ὁ Σαμψών, ὁ Ἰεφθάε, ὁ Ἦλι καὶ ὁ Σαμουήλ.

@@

‘Ο πρῶτος κριτὴς Γεδεὼν

Πρῶτος Κριτὴς τῶν Ἐθραίων ἦτο ὁ Γεδεών. Αὐτὸς ἀνέλαβε νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας Μαδιαμίτας ποὺ τοὺς ἐθασάνιζον πολύ.

Ο Γεδεὼν ἀφοῦ ἐπῆρε κάποτε μαζύ του δεκατρεῖς ἄνδρας ἥλθε μιὰν νύκτα καὶ ἐκρήμνισε τὸ θυ-

Ο Γεδεών καταστρέφει τὸν στρατὸν τῶν Μαδιαμίτων.

σιαστήριον τοῦ Βάαλ. Ὁ Βάαλ ἦτο ψεύτικος Θεός τῶν εἰδωλολατρῶν. “Αμα τὸ ἔμαθον τὴν ἄλλην ἡμέραν οἱ Μαδιαμῖται, ἐζήτησαν νὰ σκοτώσουν τὸν Γεδεών.

‘Αλλ’ ὁ Γεδεών ἐτοίμασεν ἀρκετὸν στρατόν. Ἐξεδίωξε τοὺς Μαδιαμίτας καὶ κατέστρεψε τὸν στρατόν

των. ”Ετσι οί Ἐθραῖοι ἐσώθηκαν ἀπὸ τὴν σκλαβιὰν
τῶν Μαδιαμιτῶν καὶ ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια ἔμειναν ἡσυ-
χοι πλέον.

Δ ἵ δ α γ μ α :
‘Η αὐτοθυσία ἐνὸς ἀνθρώπου σώζει πολλούς.

◎◎

Σαμψὼν καὶ Φιλισταῖοι

(Κριταὶ Κεφ. 16ον.)

Οἱ Ἐθραῖοι ἥρχισαν πάλιν νὰ ξεχνοῦν τὸν Θεόν.
Καὶ δι’ αὐτὸ τοὺς ὑπεδούλωσαν ἄλλοι χειρότεροι ἔχ-
θροί, οἱ Φιλισταῖοι. Καὶ ὑπέφερον πολὺ οἱ Ἐθραῖοι.
”Ἐμειναν ὑπόδουλοι 40 χρόνια. Ἐπειδὴ ὅμως μετενό-
ησαν, δ Θεὸς τοὺς ἐλυπήθηκε. Τοὺς ἔστειλεν ὡς Κρι-
τὴν τὸν Σαμψὼν.

Ο Θεὸς εἶχε δώσει εἰς τὸν Σαμψὼν μεγάλην δύ-
ναμιν. Οἱ εἰδωλολάτραι Φιλισταῖοι τὸν ἐφοθοῦντο.
Ἐξητοῦσαν νὰ τὸν πιάσουν. Ἐνῷ κάποτε ἐκοιμᾶτο
εἰς ἔνα σπήλαιον ἐπῆγαν σιγά-σιγά καὶ τὸν ἔπιασαν.
Τὸν ἔδεσαν μὲ σχοινὶ καὶ τὸν ἐφεραν εἰς τὴν φυλα-
κήν. Ο Σαμψὼν ὅμως ἔκοψε τὸ σχοινὶ καὶ τοὺς κατε-
δίωξεν.

Οἱ Φιλισταῖοι ἔθαλαν τότε μίαν γυναῖκα, Φιλισταί-
αν, ποὺ ἐγνωρίζετο μὲ τὸν Σαμψὼν, νὰ τοὺς τὸν πα-
ραδώσῃ μὲ δόλον. Ή γυναῖκα ἐκείνη ἐλέγετο Δαλι-
δά. Κατώρθωσε νὰ μάθῃ ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Σαμψὼν
ῆτο στὰ μαλλιά του. Τὴν νύκτα ποῦ ἐκοιμᾶτο τοῦ τὰ
ἔκοψε. Ο Σαμψὼν ἔχασε τὴν δύναμίν του. Οἱ Φιλι-
σταῖοι τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακήν.

Κάποτε διεσκέδαζον πολλοὶ Φιλισταῖοι εἰς ἐν με-
γάλῳ δημόσιον κτίριον. ”Ἐφερον καὶ τὸν Σαμψὼν. Τὸν

ξδεσαν ἀνάμεσα εἰς δύο στύλους διὰ νὰ τὸν ἐμπαί-
ζουν. Ο Σαμψών ἀγκάλιασε τοὺς δύο στύλους καὶ
εἶπεν:—« "Α σ ἀ π ο θ ἀ ν ω κ α ᵵ ἐ γ ὡ μ ᵵ
τοὺς ἀ λ λ ο φ ύ λ ο υ σ. » ”Επιασε κατόπιν τοὺς
δύο στύλους καὶ κατεκρήμνισε ὅλο τὸ κτίρον τὸ
ὅποιον κατεπλάκωσε καὶ αὐτὸν καὶ πολλοὺς Φιλισταί-
ους.

Δ ᴵ δ α γ μ α :
Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ἐμπιστεύεται ὅπου τύχει.

◎◎

‘Ο ’Ιεφθάε

(Κριταὶ Κεφ. 11ον.)

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σαμψών οἱ Ἐθραῖοι ἥρχι-
σαν καὶ πάλιν νὰ ξεχνοῦν τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἐλά-
τρευον ἄλλους θεούς· εἶχον γίνει εἰδωλολάτραι· ἔζοῦ-
σαν βίον κακόν. Καὶ πρὸς τιμωρίαν των ὑπεδουλώ-
θησαν ἐπὶ δέκα ἑπτὰ χρόνια ἀπὸ ἓνα λαὸν ποὺ ἐλέ-
γοντο Ἀμμωνῖται.

Οἱ Ἐθραῖοι ἐννόησαν τὴν ἀμαρτίαν των. Μετενό-
ησαν καὶ κατέστρεψαν τὰ εἴδωλα. Καὶ ὁ Θεὸς ποὺ
ἀκούει πάντοτε ἐκείνους ποὺ μετανοοῦν μὲ τὴν καρ-
διάν των, τοὺς ἔδωκεν ὅς Κριτὴν τὸν Ἰεφθάε.

Μὲ ἀρχηγὸν τὸν Ἰεφθάε, οἱ Ἐθραῖοι ἐπετέθησαν
κατὰ τῶν Ἀμμωνιτῶν ποὺ τοὺς ἔθασάνιζον. Ο Ἰε-
φθάε ἦτο ἀρχηγὸς καλός· προτοῦ ἀρχίσῃ τὴν μάχην
προσευχήθηκε καὶ ὅταν ἐτελείωσεν ἡ μάχη πάλιν
προσευχήθηκεν. ”Ἐδειξε μεγάλην αὐτοθυσίαν.

Ο Ἰεφθάε ἀγαποῦσε πολὺ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς
συμπατριώτας του. ”Ἐκαμεν ὅ,τι ἤμποροῦσε διὰ νὰ

Ο Ιεφθάε ἐτοιμάζεται διὰ τὴν μάχην.

τοὺς βοηθήσῃ ἂν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς ἀρχὰς δὲν τὸν
ῆκουον.

Διδαγμα :
Νὰ ζητῶμεν πάντοτε τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Τὶ ἔπαθεν ὁ Ἡλὶ ποὺ δὲν ἐτιμωροῦσε τὰ παιδιά του

Οἱ πατέρες τιμωροῦν τὰ παιδιά των δταν δὲν κάμνουν καλὰ πράγματα. Καὶ τὰ τιμωροῦν διὰ νὰ γίνουν καλὰ παιδιά.

Οἱ Ἐθραῖοι εἶχον κάποτε Κριτὴν τὸν Ἡλί. Ὅτο πολὺ εύσεβής ὁ Ἡλί. Ἀλλὰ δὲν εἶχε καλὰ παιδιά. Τὰ ἐλυπεῖτο. Δὲν τὰ ἐτιμωροῦσε. Καὶ δι' αὐτὸ ἔγιναν ἀσεβῆ καὶ κακά. Οὕτε ἥκουον οὕτε ἐσέβοντο τὸν πατέρα των. Πολλὰς φοράς ἔκαμνον ἀταξίας. Ἐνοχλοῦσαν τὸν κόσμον.

‘Ο Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ τιμωρήσῃ τὸν Ἡλὶ διὰ τὴν ἀπροσεξίαν του αὐτήν. Διότι κάθε πατέρας εἶνε ύπεύθυνος εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν του. Εἰς μίαν λοιπὸν μάχην ποὺ ἔκαμνον οἱ Ἐθραῖοι μὲ τοὺς Φιλισταίους, οἱ Ἐθραῖοι ἐνικήθησαν. Ἐφενεύθησαν καὶ τὰ παιδιά του Ἡλί, δ Ὁφνὶ καὶ δ Φινεές. Ἐπίσης ἡ Κιθωτὸς τῆς Διαθήκης, τὸ ιερώτερον πρᾶγμα τῶν Ἐθραίων, ποὺ περιεῖχε τὰς 10 ἐντολάς, ἔπεσεν εἰς τὰ χέρια τῶν Φιλισταίων.

‘Ο Ἡλί, μόλις ἔμαθε τὸ διπλὸν αὐτὸ κακόν, ἔπεσεν ἀπὸ τὸ κάθισμα ποὺ ἔκάθητο ἀναίσθητος. Ἀπέθανεν ἀμέσως.

Διδαγμα :

Τὸ πρῶτον καθῆκον τῶν γονέων εἶνε ἡ καλὴ ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν των.

@@

‘Ο Σαμουήλ

(Βασιλ. Α' Κεφ. 12ον.)

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡλί, Κριτῆς τῶν Ἐθραίων ἔγινε ὁ Σαμουήλ, τὸν ὅποιον εἶχε μορφώσει ὁ Ἡλί.

‘Ο Σαμουὴλ ἦτο ἀφωσιωμένος εἰς τὰ θεῖα πράγματα νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ ὁ Θεὸς προεἶπεν εἰς αὐτὸν ὅτι θὰ ἐγίνετο Κριτής τῶν Ἑθραίων. Καὶ ὅταν ἔγινε Κριτής, δὲν ἔπαιε νὰ λέγῃ εἰς τὸν λαὸν νὰ φυλάττῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

Οἱ Ἑθραῖοι τὸν ἥκουον μὲ προσοχήν. Τοὺς συνιστοῦσε νὰ ἐπιστρέψουν ἀμέσως εἰς τὴν ἀληθινὴν θρησκείαν καὶ αὐτοὶ μετανοοῦσαν καὶ ἔζοῦσαν θίον καλύτερον.

‘Ο Σαμουὴλ ἐκυθερνοῦσε τοὺς Ἑθραίους εἴκοσι χρόνια. “Οταν ἐγήρασε, διώρισε Κριτὰς τοὺς δύο υἱούς του. Αὐτοὶ ὅμως ἦσαν ἄδικοι καὶ ὁ λαὸς δὲν τοὺς ἀγαποῦσε. Καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἑθραῖοι ἔβλεπον ὅτι οἱ γειτονικοὶ λαοὶ ἐκυθερνῶντο ἀπὸ θασιλεῖς, ἐζήτησαν καὶ αὐτοὶ θασιλέα. ‘Ο Σαμουὴλ εἰς τὰς ἀρχὰς δὲν ἥθελεν, ἀλλ’ ἐπειδὴ ἐπέμεναν, ἐξέλεξε θασιλέα των τὸν Σαούλ.

@@

‘Ο πολυπαθῆς καὶ ὑπομονητικὸς Ἱώθ (Ἴωθ Κεφ. 1ον.)

Εἰς μιὰν χώραν τῆς Ἀνατολῆς ἔζοῦσεν ἔνας πολὺ καλὸς ἄνθρωπος, ὁ Ἱώθ. Ὅτο πιὸ εὔτυχης ἀπὸ ὅλους. Ὁ Θεὸς τοῦ εἶχε δώσει ἐπτὰ καλοὺς υἱοὺς καὶ ἐπτὰ καλὰ κορίτσια, μεγάλην περιουσίαν καὶ πολλὰ ποίμνια.

“Ηρχισαν ὅμως νὰ εύρισκουν τὸν Ἱώθ πολλὰ δυστυχήματα. Λησταὶ ἐσκότωσαν τοὺς ὑπηρέτας του, ἥρπασαν τὰ ποίμνιά του καὶ μιὰ ἡμέρα ἐνῷ ὅλα τὰ παιδιά του ἦσαν κάπου μαζύ, δυνατὸς σεισμὸς ἐκρή-

μνισε τὴν οἰκίαν καὶ τὰ κατεπλάκωσεν ὅλα. Ὁ Ἰώβ
ῆκουε τὰ δυστυχήματα αὐτὰ χωρὶς νὰ γογγύζῃ. “Ο-
ταν ἤκουσε καὶ τὸν θάνατον τῶν παιδιῶν του εἶπεν:
« Ὁ Κύριος τὰ ἔδωκεν, ὁ Κύριος
τὰ ἐπῆρεν. ”Ας εἶναι τὸ ὄνομά
Του εὐλόγη μένον. »

‘Ο Ἰώβ ἔθγαλε καὶ μιὰν φοθερὰν κολλητικὴν πλη-
γὴν εἰς ὅλον τὸ σῶμά του. Καὶ κατήντησε νὰ ζῇ ἔξω
ἀπὸ τὴν πόλιν, χωριστά. Δὲν ἔπαινεν ὅμως νὰ δοξάζῃ
τὸν Θεόν. Κἄποτε ἡ σύζυγός του εἶπεν ὅτι ἀπορεῖ πῶς
ἐνῷ ὑποφέρει τόσα θάσανα, ἐλπίζει ἀκόμη εἰς τὸν
Θεόν. Ὁ Ἰώβ τὴν ἐμάλωσε. Εἶπε: « Ως μιὰ
τῶν ἀνοήτων γυναικῶν ἐλάλησες
ἐὰν τὰ ἀγαθὰ ἔδεξά με θα ἐκ χει-
ρὸς Κυρίου, τὰ κακὰ δὲν θὰ τὰ
ύποφέρω μεν; »

“Αλλοτε πάλιν τρεῖς φίλοι τοῦ Ἰώβ ἥλθον διὰ νὰ
τὸν παρηγορήσουν. “Οταν τὸν εἶδον δὲν τὸν ἐγνώρι-
σαν. Καὶ ἀπὸ τὴν λύπην των δὲν ἤξευραν πῶς νὰ τὸν
παρηγορήσουν. Ὁ Ἰώβ συνεκινήθηκεν ὡστε ἔπειτα
ἀπὸ πολλὰς ὡρας ὠμίλησε μὲ παράπονον. Οἱ φίλοι
ὅμως ἀντὶ νὰ τὸν παρηγορήσουν τοῦ ἔλεγον ὅτι διὰ
νὰ τὸν τιμωρῇ ὁ Θεὸς τόσον, θὰ εἰπῇ ὅτι ἔκαμε μεγά-
λας ἀμαρτίας.

‘Ο Ἰώβ, ὁ ὅποιος ἐγνώριζεν ὅτι δὲν ἡμάρτησεν,
ῆρχισε τότε νὰ παραπονῆται ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. Ὁ
Θεὸς ἐμάλωσε τὸν Ἰώβ καὶ τοὺς 3 φίλους του διότι
ἡθέλησαν νὰ συζητήσουν τὰς πράξεις Του. Τοὺς εἶ-
πεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ δέχωνται χωρὶς παρά-

πονον ὅτι στέλλει ὁ Θεός, εἴτε καλόν, εἴτε κακόν· διότι ὅτι στέλλει ὁ Θεός τὸ στέλλει διὰ τὸ καλὸν τοῦ ἀνθρώπου.

‘Ο ’Ιώθ ἀμέσως ἐζήτησε συγγνώμην· ὁ Θεός τὸν ἐσυγχώρησε καὶ τοῦ ἔδωκε περισσότερα ἀγαθά· ἔγινε πάλιν ὑγίης καὶ ἀπέκτησε καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ‘Ο ’Ιώθ ἀπέθανε πολὺ γέρων, εύτυχισμένος μέσα εἰς εύτυχισμένην οἰκογένειαν.

Διδαγμα:
Ἡ ὑπομονὴ πάντοτε νικᾷ.

@@

Ἡ καλὴ Ρούθ

(Ρούθ, Κεφ. 2ον.)

Κάποτε εἶχε γίνει μεγάλη πεῖνα εἰς τὴν Χαναάν. Οἱ ’Ισραηλῖται δὲν εὕρισκον τροφὰς εἰς τὴν χώραν των καὶ πολλοὶ κατέφευγον εἰς ξένους τόπους διὰ νὰ ζήσουν.

Κάποιος ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ ’Ισραηλίτης, ὁ Ἐλιμέλεχ, ἐπῆρε τὴν σύζυγόν του τὴν Νωεμὶν καὶ τοὺς δύο υἱούς του καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν χώραν Μωάθ. Μετ’ ὀλίγον καιρὸν ἀπέθανεν ὁ Ἐλιμέλεχ. Οἱ δύο υἱοί του ἐνυμφεύθησαν κορίτσια ἀπὸ τὴν Μωάθ, ὁ ἔνας τὴν ’Ορφὰ καὶ ὁ ἄλλος τὴν Ρούθ. ”Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγα χρόνια ἀπέθανον καὶ οἱ δύο υἱοί· ἔμεινεν ἡ Νωεμὶν μὲ τὰς δύο νύμφας της.

”Οταν ἡ πεῖνα εἰς τὴν Χαναάν ἔπαισσεν ἡ Νωεμὶν ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα της τὴν Βηθλεέμ. Τότε ἐκάλεσε τὰς δύο χήρας νύμφας της, καὶ τὰς εἶπε νὰ μείνουν εἰς τὴν πατρίδα των Μωάθ, διότι αὐτὴ θὰ ἐγυρνοῦσε εἰς τὴν πατρίδα της.

Ἡ ζαλὴ Ρούθ ζὰ ὁ νῖός τοῦ Ἐλιμέχεο.

Ἡ Ὁρφὰ ἐδέχθηκεν. Ἡ Ρούθ ὅμως εἶχε τόσην ἀγάπην πρὸς τὴν πενθεράν της ὥστε μὲ κανένα τρόπον δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφήσῃ. Τῆς εἶπε:—

«Ο που θὰ ὑπάγης σὺ θὰ ὑπάγω καὶ ἐγώ. Ο λαός σου θὰ εἶνε

λαός μου. "Οταν ἀποθάνῃς σύ θὰ
ἀποθάνω καὶ ἐγώ. Μόνον ὁ θάνατος θὰ
μᾶς χωρίσῃ. » Καὶ ἀνεγώρησαν
μαζὸν καὶ ἥλθον εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Διδαγμα :
Πάντοτε κερδίζει ἑκεῖνος ποὺ ἔχει καλοὺς τρόπους.

@@

Ἡ Ἐβραία ἡρωῖς Ἐσθήρ

(Ἐσθήρ, Κεφ. 4ον.)

"Οταν ὁ Βασιλεὺς Ξέρδης εἶχε καταλάθει τὴν Χαναάν, ἀφῆκεν ἀντιπρόσωπόν του ἐκεῖ τὸν Ἀμάν. Ἄυτὸς ἦτο πολὺ σκληρός. Ἐθασάνιζε τοὺς Ἐβραίους. Ἡμπόρεσε μάλιστα, μὲ δῶρα πολλά, νὰ πείσῃ τὸν Βασιλέα νὰ τοῦ δώσῃ ἐπιστολὴν νὰ κακοποιήσῃ τοὺς Ἐβραίους καὶ νὰ πάρῃ τὰς περιουσίας των.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς τὴν Περσίαν εύρισκετο, κοντὰ εἰς τὸν γέροντα ἔξαδελφόν της, Μαρδοχαῖον, μιὰ Ἐβραιοπούλα, ὀρφανὴ κόρη. Ἐλέγετο Ἐσθήρ. Ἡτο πολὺ ἔξυπνη ἦ Ἐσθήρ καὶ ὀραία. Λέγουν ὅτι ἔγινε σύζυγος τοῦ Βασιλέως.

Ἀπέκτησε μεγάλην δύναμιν ἦ Ἐσθήρ. Καὶ ὅλην τὴν δύναμίν της τὴν μετεχειρίσθηκε διὰ νὰ ὀφελήσῃ τοὺς συμπατριώτας της. Κατώρθωσε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ ἔθνος της ἀπὸ τὸν σκληρὸν Ἀμάν. Ἐπέτυχε νὰ τιμωρηθῇ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Οἱ Ἐβραῖοι ἔχαρησαν παρὰ πολύ. Ἐώρτασαν τὴν ἀπελευθέρωσίν των μὲ πανηγύρια καὶ μὲ ἑορτὰς

(Πουρείμ). Καὶ ἐτίμησαν πολὺ τὴν ἡρωΐδα Ἐσθήρ,
διότι ἡμπόρεσε νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν τυραννίαν.

Δὶ δ α γ μ α :

Πρέπει νὰ ἔνδιαφερώμεθα διὰ τὴν πατρίδα μας,
ἀκόμη καὶ ὥν εἴμεθα μακράν.

@@

Ἡ γενναιότης μιᾶς κυρίας

(Ἰουδίθ, Κεφ. 3ον.)

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως Ναθουχοδονόσωρ, ὁ
στρατηγός του Ὁλοφέρνης ἐπήγαινε νὰ καταλάβῃ
κάποιο μέρος τῆς Χαναάν. Οἱ Ἐθραῖοι ἦσαν πολὺ¹
στενοχωρημένοι. Δὲν ἤξευρον πῶς νὰ σωθοῦν. Εἶχον
ἀπελπισθῆ.

Εἰς τὸ χωρὶὸν αὐτὸν τῆς Χαναάν ἐζοῦσε μιὰ νεαρὰ
κυρία. Ἡτο χήρα. Ἐλέγετο Ἰουδίθ. Ἡτο πολὺ ἔξυ-
πνη, ώραία καὶ τολμηρά. Ἀγαποῦσε τὴν πατρίδα της
παρὰ πολύ. Δὲν ἤμποροῦσε πλέον νὰ θλέπῃ τοὺς πα-
τριώτας της νὰ ύποφέρουν. Δι’ αὐτὸν ἀπεφάσισε νὰ
κάμη μιὰν πολὺ δύσκολον πρᾶξιν.

Χωρὶς νὰ εἰπῇ εἰς κανένα τίποτε, ἥλθε μὲ τρόπον
εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶχε κατασκηνώσει ὁ στρατός. Εἰ-
πεν ὅτι εἶχε νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς τὸν στρατηγὸν πολὺ²
σπουδαῖα στρατιωτικὰ μυστικά. Κάποιος τὴν ἔφερεν
εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ὁλοφέρνου.

‘Ο Ὁλοφέρνης τὴν ἐδέχθηκε καλά. Ἐχάρηκε πο-
λύ. Περιποιήθηκε μάλιστα τὴν Ἰουδίθ. “Οταν αὐτὴ
ἀπέκτησε τὴν ἐμπιστοσύνην του, ἐπῆγε μὲ τρόπον εἰς
τὴν ἴδιαιτέραν του σκηνὴν. ‘Ο Ὁλοφέρνης εἶχε μεθύ-
σει τὸ θράδυ ἐκεῖνο. Ἐκοιμάτο θαθειά. Ἡ Ἰουδίθ
ἐπῆρε τὸ ξίφος του καὶ τὸν ἐκτύπησε. Σιγὰ-σιγὰ

έθγήκε καὶ ἔφυγε χωρὶς νὰ τὴν παρατηρήσουν οἱ φρουροὶ στρατιῶται ἢ οἱ ἀξιωματικοί. Ὁ στρατὸς τοῦ Ὀλοφέρνου τὴν ἄλλην ἡμέραν μόλις ἔμαθε τὸ τολμηρὸν ἔργον τῆς Ἰουδίθ, ἔχασε τὸ θάρρος του. Διεσκορπίσθηκε.

Ἡ Ἰουδίθ ἥλθεν εἰς τὸ χωριό της. Οἱ Ἐβραῖοι τὴν ἐτίμησαν πολὺ διότι ἔσωσε δι’ ἀρκετὰ χρόνια τὴν πατρίδα της. “Οταν ἀπέθανε τὴν ἔθαψαν μὲ μεγάλας τιμὰς καὶ τὴν ἐπένθησαν πολλὰς ἡμέρας.

Δ ί δ α γ μ α :
Εἶνε κακὸν πρᾶγμα ἡ μέθη.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Τί σημαίνει Κριτής;—Διατί ἐστέλλοντο οἱ Κριταί;—Ποῖος ἦτο ὁ πρῶτος Κριτής τῶν Ἐθραίων;—Τί εἶδον γυναῖκα ἦτο ἡ Λαλιδά;—Τί εἶπεν ὁ Σαμψὼν ὅταν ἔριπτε τοὺς δύο στῦλους;—Διατί ὁ Θεός ἐτιμώρησε τὸν Ἡλί;—Διατί οἱ γονεῖς πρέπει νὰ τιμωροῦν τὰ τέννα των; — Τί παιδίον ἦτο ὁ Σαμουὴλ ὅταν ἦτο μικρός;—Ο Ἐλιμένης καὶ ἡ Νοσεμίν διατί ἔφυγον ἀπὸ τὴν Παλαιστίνη;—Ποῦ ἐπῆγαν;—Τί εἶπεν ἡ Ρούθ εἰς τὴν πενθεράν της ὅταν αὐτὴ ἤθελε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα της;—Τί εἶπεν ὁ Ἰώβ ὅταν ἤζουσε τὸν θάνατον τῶν τέκνων του;—Τί εἶπεν εἰς τὴν σύζυγόν του ὅταν αὐτὴ παρεπονεῖτο διὰ τὰ παθήματά των;—Τί εἶπεν ὁ Θεός εἰς τὸν Ἰώβ καὶ τοὺς τρεῖς φίλους του;—Ποῖον ἦτο τὸ τέλος τοῦ Ἰώβ;—Τί γνωρίζετε περὶ τῆς Ἐσθήης;—Τί γνωρίζετε περὶ τῆς Ἰουδίθ;

Ε' ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΗΤΑΙ

Α' — Βασιλεῖς

ΣΑΟΥΛ

(Βασιλειῶν Α', Κεφ. 15ον.)

ΚΑΤ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ὁ Σαμουὴλ ἔκαμε βασιλέα τῶν Ἐθραίων τὸν Σαούλ. Ὅτι ύψηλός, ὡραῖος καὶ δυνατός. Διεκρίνετο ἀπὸ ὅλους τοὺς συμπατριώτας του.

Εἰς τὰς ἀρχὰς ἐκυθερνοῦσε δίκαια. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἐθοηθοῦσεν εἰς τὸ ἔργον του. "Ηρχισεν ὅμως κατόπιν νὰ παραβαίνῃ τὰς ἐντολάς Του. Κάποτε μάλιστα ἔθυσίασε πρὸς τὸν Θεόν. Αὐτὸ ἦτο μεγάλη ἀσέβεια. Διότι μόνον οἱ Ἱερεῖς εἶχον δικαίωμα νὰ ἔμβαίνουν εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ νὰ προσφέρουν θυσίας.

Εἰς τὸν Σαούλ εἶπον νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἤκουεν. Ἀντὶ νὰ μετανοήσῃ ἔπεσεν εἰς μεγάλην μελαγχολίαν. Διὰ νὰ περνᾶ τὴν μελαγχολίαν του, ὁ Σαούλ, ἐπροσκαλοῦσε τὸν νεαρὸν Δαθὶδ ὁ ὄποιος ἔπαιζεν ὡραίαν κιθάραν καὶ τὸν διεσκέδαζε.

Διδαγμα :

Πρέπει πάντοτε νὰ φυλάττωμεν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

@@

‘Ο Δαθὶδ καὶ ὁ Γολιάθ

(Βασιλ. Α', Κεφ. 17ον.)

Οἱ Φιλισταῖοι εἶχον κηρύξει κάποτε πόλεμον κατὰ τῶν Ἐθραίων. Καὶ ἐνῷ οἱ 2 στρατοὶ ἦσαν ἔτοιμοι διὰ

Ο Σαοὺλ καλεῖται νὰ μετανοήσῃ.

τὴν μάχην, ἐθγῆκεν ἀπὸ τὴν γραμμὴν ἔνας μεγάλος ἄνδρας Φιλισταῖος, ὁ Γολιάθ, μὲν θαρειὰ ὅπλα. Ἐπλησίασε τοὺς Ἐθραίους καὶ μὲν ὑπερηφάνειαν εἶπε:— Διαλέξατε ἔνα ἄνδρα νὰ πολεμήσῃ μαζύ μου· καὶ ἀπὸ τὴν νίκην τοῦ ἔνος ἃς κριθῇ ἡ τύχη τοῦ πολέμου.

Κανεὶς δὲν ἐτολμοῦσε νὰ παλαίσῃ μὲν ἔνα γίγαν-

τα σὰν τὸν Γολιάθ. Τότε παρουσιάζεται ὁ νέος καὶ μικρόσωμος Δαθίδ, ὁ ποιμὴν, διὰ νὰ μονομαχήσῃ μὲ τὸν Γολιάθ. Καὶ δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰν σφενδόνην.

Μόλις τὸν εἶδεν ὁ Γολιάθ, ἐγέλασε καὶ εἶπε:—μὲ πέτρας ἥλθες νὰ παλαίσῃς; Ὁ Δαθίδ ἀπήντησεν ὅτιώς ὅπλον εἶχε τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Ἀμέσως δὲ τότε ἔρριψε μιὰν πέτραν μὲ τὴν σφενδόνην καὶ τὸν ἐπέτυχεν εἰς τὸ μέτωπον. Ὁ Γολιάθ ἔπεσε νεκρὸς καὶ οἱ Φιλισταῖοι μόλις ἔμαθον τὸν θάνατόν του ἔφυγον.

Ο Δαθίδ ἀπὸ τότε ἥρχισε νὰ δοξάζεται καὶ ὅταν ἐγύρισεν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐθεγῆκαν ὅλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νὰ τὸν προαπαντήσουν. Τοῦ ἔκαμον μεγάλην ὑποδοχήν.

Δ ί δ α γ μ α :
‘Ο Θεὸς τιμωρεῖ τοὺς ὑπερηφάνους.

◎◎

‘Ο Δαθίδ γίνεται Βασιλεὺς

(Βασιλειῶν Β΄., Κεφ. 3ον.)

Ο Σαούλ ὁ βασιλεὺς ἐφθόνησε τὸν Δαθίδ διὰ τὴν ώραίαν ὑποδοχὴν ποὺ τοῦ εἶχον κάμει οἱ Ἐθραῖοι. Καὶ ὁ Δαθίδ μόλις ἔμαθε τοὺς κακοὺς σκοποὺς τοῦ Σαούλ, ἔφυγεν εἰς τὰ Βουνά.

Οἱ Φιλισταῖοι ἐκήρυξαν τότε πόλεμον ἐναντίον τοῦ Σαούλ καὶ τὸν ἐνίκησαν καὶ εἰς τὴν μάχην αὐτὴν ἐσκοτώθηκε καὶ ὁ Σαούλ μὲ τὰ δύο παιδιά τού.

Βασιλεὺς ἔγινε τότε ὁ Δαθίδ. Ἡτο ὁ πιὸ ἔνδοξος βασιλεὺς. Ἐμεγάλωσε τὸ βασίλειον πολύ μετέφερεν

ἐπίσης τὴν Κιθωτὸν τῆς Διαθήκης καὶ τὴν ἐτοποθέτησεν εἰς μιὰν σκηνὴν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὰ ὅποια ἔκαμε πρωτεύουσαν τοῦ Ἐθραϊκοῦ Κράτους.

‘Ο Δασὶδ ἥτο πολὺ εὐσεβής’ ἔγραφε καὶ ὡραίους ὕμνους· τοὺς ἔψαλλε μὲ τὴν λύραν του. Οἱ ὡραῖοι ἐκεῖνοι ὕμνοι λέγονται Ψ α λ μ ο ᵵ τ ο ᶽ Δ α-
ϲ i δ (ἢ Ψαλτήριον).

‘Ο Δασὶδ ἔκαμε καὶ μιὰν μεγάλην ἀμαρτίαν. ‘Ο προφήτης Νάθαν τὸν ἐμάλωσεν. Ἀμέσως μετενόησε· μὲ θερμὰ δάκρυα παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ τὸν συγχωρήσῃ. Τότε ἔγραψε τὸν θαυμάσιον ψαλμὸν (τὸν πεντηκοστὸν) ποὺ ἀρχίζει μὲ τὸ «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου.....»

Δ i δ α γ μ α :
Ἡ μετάνοια σώζει.

@@

Tὶ ἔκαμεν ἔνας κακὸς υἱός,
ὅ Ἀθεσαλώμ.

(Βασιλειῶν Β', Κεφ. 18ον.)

‘Ο Ἀθεσαλὼμ ἥτο υἱὸς τοῦ Δασὶδ. ‘Ο πατέρας του τὸν ἀγαποῦσε πολύ. Ἄλλ’ αὐτὸς ἥτο φιλόδοξος καὶ ὑπερήφανος. Ἐκήρυξε μάλιστα καὶ πόλεμον κατὰ τοῦ Δασὶδ· ἥθελε νὰ γίνη πρόωρα βασιλεύς. ‘Ο Δα-
ϲὶδ ὅταν ἔμαθεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἔστειλε στρατὸν ἐναντίον του· εἶπε νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν φέρουν ἐμπρός του χωρὶς νὰ τὸν κακοποιήσουν.

‘Ο Ἀθεσαλὼμ ἐνικήθηκε καὶ διὰ νὰ μὴ πιασθῇ ἔ-
φυγεν. Τὴν ὡραν ὅμως ποὺ ἔτρεχε, τὰ μακρυὰ μαλ-

Ο Ηροφήτης Νάθαν μαλώνει τὸν Δαβίδ.

λιά του, ποὺ ἐκυμάτιζαν εἰς τὸν ἀέρα, ἐμπερδεύθηκαν εἰς τὰ κλαδιά μιᾶς βαλανιδιᾶς. ”Ἐτρεξε τότε ὁ στρατηγὸς τοῦ πατρός του, ὁ Ἰωάθ, καὶ τὸν ἐσκότωσεν.

”Οταν ὁ Δαβὶδ ἔμαθε τὸν θάνατόν του ἐλυπήθη-

κε πολύ. Ἐκλείσθηκεν εἰς τὸ δωμάτιόν του ὅπου ἔκλαιε καὶ ἐφώναζεν:—«Υἱέ μου Ἀθεσαλώμ, εἴθε νὰ ἀπέθησκα ἐγὼ ἀντὶ σοῦ.» Ὁ Δαψίδ ἥτο ἀπαρηγόρητος. «Οσα κακὰ καὶ ἄν τοῦ εἶχε κάμει ὁ Ἀθεσαλώμ καὶ πάλιν τὸν ἀγαποῦσε. Διότι οἱ πατέρες πάντοτε ἀγαποῦν τὰ παιδιά των καὶ θέλουν τὸ καλόν των.

“Αμα ὁ Δαψίδ αἰσθάνθηκε τὸ τέλος του, ἐφώναξε τὸν υἱόν του Σολομῶντα τὸν ἔκαμε θασιλέα ἐμπρὸς εἰς τὸν λαόν, καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀγαπητό μου παιδί, αἰσθάνομαι ὅτι ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον θὰ ἀποθάνω. Πίστευε εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν· φύλαττε τὰς ἐντολάς Του· κυθέρνα τὸν λαὸν ὅπως ἀρέσει εἰς τὸν Θεόν.»

Διδαγμα:
Ἡ ἀμαρτία φέρει θάνατον.

@@

‘Ο σοφὸς Σολομὼν

(Παραλ. Β΄, Κεφ. 7ον.)

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαψίδ, θασιλεὺς ἔγινεν ὁ υἱός του ὁ Σολομών. Αὐτὸς ἀπὸ μικρὰν ἡλικίαν, ἀπὸ παιδὶ μικρό, ἐφαίνετο πῶς θὰ ἔγίνετο μεγάλος. Ἀγαποῦσε τὰ γράμματα καὶ ἥτο πολὺ εὔσεβὴς καὶ ἡσυχος. Καὶ κάθε μικρὸ παιδὶ ποὺ διαβάζει καὶ μανθάνει καλὰ τὰ μαθήματά του ὅταν εἶνε εἰς μικρὰν ἡλικίαν, ὅταν μεγαλώσῃ γίνεται καλὸς καὶ μεγάλος ἄνθρωπος. Πέρνει θέσεις καὶ ἐργασίας καλάς. Γίνεται διάσημος.

Κάποτε ὁ Σολομὼν ἤκουσε μιὰν φωνὴν νὰ τοῦ λέγῃ: «Τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω; πλοῦτον, δόξαν, ἢ μακροθιότητα;» Ὁ Σο-

λοιμών ἀπήντησε: «Σ ο φ ί α ν», διὰ νὰ κυθερνῶ τὸν λαὸν μὲ δικαιοσύνην καὶ νὰ διακρίνω τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν.

Ἡ φωνὴ τοῦ εἶπεν ὅτι σοφίαν μὲν θὰ τοῦ δώσῃ μεγάλην· θὰ τοῦ δώσῃ ὅμως καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν καὶ μακροζωῖαν ἐὰν φυλάσσῃ τὰς ἐντολάς. Πραγματικὰ κανεὶς θασιλεὺς δὲν ἦτο ὅμοιος μὲ τὸν Σολομῶντα. Ἡ δόξα του, ὁ πλοῦτος καὶ ἡ μόρφωσίς του ἔγιναν γνωστὰ εἰς ὅλον τὸν τότε κόσμον.

Δίδαγμα:

“Ἄς ζητῶμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν μόνον πνευματικὰ ἀγαθά.

@@

Μία δικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ Σολομῶντος

“Ολοι οἱ γείτονες θασιλεῖς ἐθαύμαζον τὸν Σολομῶντα. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἤρχοντο νὰ τοῦ ζητήσουν διαφόρους συμβουλάς. Διὰ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος λέγουν τὸ ἔξῆς:

Δύο κυρίαι ἔμενον εἰς τὸ ἴδιο σπῆτι καὶ ἡ καθεμία εἶχεν ἀπὸ ἐν μικρόν. Ἡ μία, ἐνῷ ἐκοιμᾶτο, ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὸ μικρόν της καὶ, χωρὶς νὰ θέλῃ, τὸ ἐπλάκωσε καὶ τὸ ἐσκότωσε. Μόλις τὸ ἐννόησεν, ἔπηγε σιγὰ-σιγὰ κοντὰ εἰς τὴν ἄλλην κυρίαν ποὺ ἐκοιμᾶτο ἀκόμη· ἔπῆρε τὸ ἰδικόν της τὸ μικρὸν καὶ τῆς ἔθαλε κοντά της τὸ σκοτωμένον.

Τὸ πρωῖ ἤρχισαν νὰ μαλώνουν αἱ δύο κυρίαι. Ἡ καθεμία ἐπέμενε ὅτι τὸ ζωντανὸν θρέφοις ἦτο τὸ ἰδικόν της. Καὶ διὰ νὰ λύσουν τὴν διαφοράν των ἥλθον εἰς τὸν Σολομῶντα, διότι, τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, οἱ θασιλεῖς ἥσαν καὶ δικασταί.

‘Ο Σολομών εἶπεν εἰς ἔνα ἄνθρωπόν του: «πάρε τὸ παιδὶ τὸ ζωντανὸν καὶ σχίσε τὸ εἰς τὸ μέσον καὶ δὸς τὸ μισὸ εἰς τὴν μιὰν καὶ τὸ ἄλλο μισὸ εἰς τὴν ἄλλην κυρίαν.» Ή μία τὸ ἐδέχθηκεν ἡ ἄλλη ὅμως ἐπεσεν εἰς τὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ μὴ πειράξῃ τὸ παιδί. Διότι προτιμοῦσε νὰ ζῇ τὸ παιδί της, ἔστω καὶ ἀν θὰ τὸ εἶχεν ἡ ἄλλη γυναῖκα.

‘Ο Σολομών ἐννόησε τότε ποία ἥτο ἡ ἀληθινὴ μητέρα τοῦ ζωντανοῦ παιδιοῦ. Καὶ διέταξε νὰ τῆς δῶσουν τὸ παιδί της, ἐνῷ ἡ ἄλλη ἐτιμωρήθηκε.

Δίδαγμα:
“Ολα τὰ κρυπτὰ φανερώνονται.

@@

Ναὸς τοῦ Σολομῶντος.—Θάνατος τοῦ Σολομῶντος.—Ροθοάμ καὶ Ἰεροθοάμ.

(Παραλ. Β΄., Κεφ. 10ον.)

‘Ο Σολομὼν εἶχε γίνει πλούσιος. Εἶχεν ἄφθονον χρυσόν. Ἀπεφάσισε νὰ κτίσῃ ἔνα μεγάλον ναὸν διὰ νὰ θάλῃ ἐκεῖ τὴν Κιθωτὸν τῆς Διαθήκης. Ἔδωκε λοιπὸν διαταγὴν καὶ ἥρχισαν χιλιάδες ἄνθρωποι νὰ ἐργάζωνται ἐπὶ 7 χρόνια. Μετεχειρίσθησαν τὰ καλλίτερα ὄλικά. Ἀφοῦ ἐστολίσθηκε λαμπρὰ ὁ ναός, καὶ οἱ τοῖχοι ἥστραπτον ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἀσημῖ, ἔγιναν τότε μὲ ἐπισημότητα τὰ ἐγκαίνιά του. ‘Ο Σολομὼν ὅταν ἐμβῆκεν εἰς τὸν ναὸν καὶ προσευχήθηκεν εἶπε: «Θεέ, διαφύλαξον τὸν οἶκον αὐτόν. Καὶ ὅταν ὁ λαός Σου προσεύχεται εἰς αὐτὸν ἄκουε τον.»

‘Ο Σολομὼν ἥτο πάντοτε δίκαιος καὶ εὔσεβής. Ἀλ-

Αρχίζουν νὰ κτίζουν τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος

λὰ δταν ἐγήρασεν, ἡμάρτησεν. "Εγινε ἀσεβής, ἐλησμόνησε τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος μετενόησεν. Ἀπέθανε ἀφοῦ ἐθασίλευσε 40 χρόνια.

Μετὰ τὸν θάνατόν του θασίλευς ἔγινεν ὁ υἱός του, ὁ Ροθοάμ. Αὐτὸς ἐθασάνιζε τὸν λαόν, καὶ ἐθαλε καὶ

φόρους περισσοτέρους. Ὁ λαὸς ἐπανεστάησεν ἐναντίον του. Αἱ 10 φυλαὶ ἀνεκήρυξαν θασιλέα των τοῦ Ἱεροθοάμ. Ἔκαμον τὸ θασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ (Ἰσραηλῖται) μὲ πρωτεύουσαν τὴν Σαμάρειαν. Εἰς τὸν Ροθοάμ ἔμειναν πισταὶ αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμίν, αἱ ὅποιαι ἔκαμον τὸ θασίλειον τοῦ Ἰούδα (Ἰουδαῖοι) καὶ διετήρησαν ὡς πρωτεύουσαν τὴν Ἱερουσαλήμ.

Οἱ Ἐθραῖοι ἀπὸ τότε ποὺ ἔχωρίσθησαν εἰς δύο θασίλεια ἔφυγον καὶ ἀπὸ τὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἔστειλε τιμωρίας καὶ τοὺς ὑπεδούλωνε.

Διδαγμα :

Πάντοτε ύποφέρει ἐκεῖνος ποὺ ξεχνᾷ τὸν Θεόν.

@@

Β' — Προφῆται

Οἱ Ἐθραῖοι ἔζοῦσαν εἰς ξένην γῆν. Ἡρχοντο διάφοροι ξένοι θασιλεῖς. Τοὺς ἔπερνον μαζύ τους ὡς αἰχμαλώτους. Υπέφερον πολλὰ θάσανα. Πολὺ συχνὰ ἐκάθηντο κοντὰ εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τῆς Βασιλῶνος καὶ ἔκλαιον. Ἐποθύουσαν τὴν πατρίδα των καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Ἄλλ' ἦτο θέλημα Θεοῦ νὰ ύποφέρουν. Διότι ἔθγαινον ἀπὸ τὸν ἴσιον δρόμον.

Ο Θεὸς διὰ νὰ τοὺς κάμη νὰ μετανοήσουν τοὺς ἔστελλε μερικοὺς ἀγίους ἀνθρώπους ποὺ ἐλέγοντο Προφῆται. Εἶχον τὸ χάρισμα νὰ προβλέπουν καὶ νὰ προλέγουν ἐκεῖνα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνουν. Αὐτοὶ ὠδηγοῦσαν πάντοτε τοὺς Ἐθραίους εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ως κήρυκες δημόσιοι τοὺς συνεθούλευ-

ον νὰ μετανοήσουν. Διότι, ἔλεγον, ἐὰν δὲν μετανοήσουν, ὁ Θεὸς θὰ τοὺς δώσῃ περισσότερα κακά. Θὰ τοὺς ὑποδουλώσῃ εἰς ἄλλους λαούς.

Μὲ θάρρος οἱ προφῆται ἐμάλωνον καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς βασιλεῖς ὅσας φοράς ἔκαμνον ἄδικα πράγματα. Οἱ βασιλεῖς ἔθυμων καὶ πολλὰς φοράς τοὺς ἔβασανιζον. Ὁ λαὸς ὅμως τοὺς ἐσέβετο καὶ τοὺς ἐκτιμοῦσε πολύ, διότι εἰς τὸν καιρὸν τῶν συμφορῶν τὸν παρηγοροῦσαν. Οἱ προφῆται προεἶπον ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. Δι’ αὐτὸ λέγονται θεόπνευστοι.

Οἱ προφῆται διαιροῦνται εἰς 4 Μεγάλους καὶ 12 Μικρούς.

@@

‘Ο Προφήτης Ἡλίας

(Βασ. Β΄, Κεφ. 2ον.)

“Οτε βασιλεὺς τῶν Ἐθραίων ἦτο ὁ Ἀχάθ, ἐζοῦσε τότε καὶ ὁ Προφήτης Ἡλίας. Ἐμενεν εἰς τὰ ὅρη, καὶ κατέβαινεν εἰς τὰς πόλεις μόνον ὅταν ἐπρόκειτο νὰ συμβουλεύσῃ τὸν λαὸν νὰ μετανοήσουν, ἢ τότε που ἐπρόκειτο νὰ βοηθήσῃ δυστυχισμένους.

‘Ο λαὸς ἐσέβετο πολὺ τὸν Ἡλίαν. ‘Ο βασιλεὺς των ὅμως ὁ Ἀχαάθ δὲν ἐπίστευεν εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν. ‘Ο Ἡλίας ἐπῆγεν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν ἐμάλωσε.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔπεισε μεγάλη πεῖνα. ‘Ο Ἡλίας ἐπῆγαινε κάποτε εἰς τὴν πόλιν. Ὁ θεός κουρασμένος καὶ πεινασμένος. Εἰς τὸν δρόμον εἶδε μιὰν κυρίαν νὰ μαζεύῃ ξύλα· τὴν ἐπλησίασε καὶ τῆς ἐζήτησε

νερὸ καὶ ψωμί. Ἡ κυρία ἀπήντησεν ὅτι δὲν εἶχε μαζύ της, ἀλλ’ ὅτι εἰς τὸ σπίτι της εἶχεν ἀκόμη ὄλιγον καὶ ὅτι ἐὰν τελειώσῃ αὐτὸ δὲν μένει ἄλλο παρὰ νὰ ἀποθάνῃ· ἐπροσκάλεσεν ὅμως τὸν Ἡλίαν νὰ ύπαγῃ νὰ φάγουν ὅ,τι εἶχεν.

‘Ο Ἡλίας ἔξετίμησε πολὺ τὴν καλωσύνην της καὶ τῆς εἶπεν ὅτι ὅσον θὰ διαρκοῦσεν ἡ πεῖνα, ἀπὸ τὸ σπίτι της δὲν θὰ ἔλειπε τίποτε. Καὶ πραγματικῶς, μὲ τὴν θοήθειαν τοῦ Θεοῦ, τίποτε δὲν εἶχε λείψει ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς καλῆς ἐκείνης κυρίας.

‘Η ἑορτὴ τοῦ Προφήτου Ἡλία ἑορτάζεται εἰς τὰς 20 Ιουλίου.

Δ ῥ δ α γ μ α :
‘Ο Θεὸς ἕραβεύει τὴν εὔσπλαγχνίαν.

@@

‘Ο Προφήτης Ἡσαΐας (Κεφ. 1ον.)

‘Ο Προφήτης Ἡσαΐας ἔζησεν εἰς ἐποχὴν ποὺ οἱ Ισραηλῖται εἶχον γίνει πολὺ κακοί. Δι’ αὐτὸ τοὺς ἐμάλωνε πάντοτε’ τοὺς ἔλεγε νὰ μετανοήσουν.

Τοὺς ἔλεγεν ὅτι ὁ Θεός δὲν θέλει μόνον προσευχὰς καὶ θυσίας καὶ ἑορτὰς καὶ νηστείας, ἀλλὰ θέλει ἔργα καλά, νὰ τρέφωμεν ἐκείνους ποὺ πεινοῦν, νὰ ἐνδύωμεν τοὺς γυμνούς, νὰ παρηγορῶμεν τοὺς λυπημένους.

‘Ο Ἡσαΐας λέγεται Μεγαλοφωνότατος διὰ τὰ ὠραῖα καὶ ὑψηλὰ λόγια του. Ἡ προφητεία του εἶνε 66 κεφάλαια. ‘Ο Ἡσαΐας προεῖπεν ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς νὰ σώσῃ τὸν κόσμον καὶ ὅτι θὰ μαρτυρήσῃ πρὸς χάριν μας.

‘Ο Ἡσαΐας ἔλεγε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἔφο-
βεῖτο κανένα, οὔτε ἐκολάκευε κανένα. Δι’ αὐτὸν καὶ
ἀπέθανε μαρτυρικὸν θάνατον· τὸν ἐφόνευσαν κατὰ
διαταγὴν τοῦ κακοῦ Βασιλέως Μανασῆ.

Διδαγμα :
Νὰ μὴ φοβᾶσθε νὰ λέγετε τὴν ἀλήθειαν.

@@

‘Ο Προφήτης Ἱερεμίας (Ἱερεμίας, Κεφ. 7ον.)

Μεγάλος προφήτης ἦτο ὁ Ἱερεμίας. Ἐπὶ 40 χρό-
νια δὲν ἔπαιυσε νὰ συμβουλεύῃ τὸν λαὸν νὰ μετανο-
ήσῃ. Οἱ Ἰσραηλῖται δὲν ἤκουαν. Καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἐτε-
μώρησε. Τοὺς ἔκαμε δούλους εἰς τὸν Βασιλέα τῆς
Βασιλῶνος.

‘Ο Ἱερεμίας ἐπροφήτευσεν ὅτι θὰ καταστραφῆ ἡ
Ἱερουσαλὴμ καὶ θὰ γίνουν οἱ Ἰσραηλῖται δοῦλοι εἰς
τοὺς Βασιλῶνίους. “Οταν κατεστράφηκεν ἡ Ἱερου-
σαλὴμ, ὁ Ἱερεμίας ἐλυπήθηκε πολύ. Ἐθρήνησε διὰ
τὴν καταστροφήν.

Τοὺς θρήνους του αὐτοὺς ἔγραψεν εἰς ἐν ὥραῖσιν
ποίημα, τὸ ὅποιον ὀνομάζεται: « Θρῆνοι τοῦ
Ἰερεμίου ». Εἰς αὐτοὺς προλέγει καὶ τὸν ἐρ-
χομὸν τοῦ Ἰησοῦ.

Διδαγμα : Ἡ δυστυχία τῆς πατρίδος μας
εἶνε καὶ δυστυχία ἴδική μας.

@@

‘Ο Δανιὴλ καὶ ἄλλα παιδιά εἰς τὸ Παλάτιον

“Οταν Ναθουχοδονόσωρ ὁ Βασιλεὺς κατέλαβε τὴν
Ἱερουσαλὴμ, ἔφερεν ὅπισσα εἰς τὴν Βασιλῶνα πολ-

Ο Βασιλεὺς Νιβουζοδονόσωρ

λούς αἰχμαλώτους. Καὶ εἶπεν εἰς ἔνα ἐπιστάτην του : «Πάρετε καὶ μερικὰ παιδιὰ τῆς Ἱερουσαλήμ. Διαλέξατε ἔξυπνα καὶ ὡραῖα παιδιά. Θὰ τὰ χρησιμοποιήσωμεν ἔπειτα εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πατριωτῶν των ποὺ ὑπεδουλώσαμεν. Τρέφετε τὰ παιδιὰ αὐτὰ μὲ κρέ-

ατα και θασιλικά φαγητά ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια. "Επει-
τα φέρατέ τα εἰς ἔμέ."

Μαζὺ μὲ τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἦσαν καὶ τέσσαρες μι-
κροὶ φίλοι. Ὁ Ἀνανίας, ὁ Ἀζαρίας, ὁ Μισαήλ καὶ ὁ
Δανιήλ. Αὐτὸς εἶπεν εἰς τὸν ἐπιστάτην: «Παρακαλῶ,
μὴ μᾶς δίδετε κρέατα. Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς συνηθεισμένα
εἰς θασιλικά φαγητά καὶ δὲν θὰ μᾶς ὠφελήσουν. Δί-
δετέ μας μόνον ψωμί, λαχανικά καὶ νερό· καὶ θὰ ιδή-
τε πόσον εὕρωστοι καὶ ύγιεῖς θὰ γίνωμεν.»

Ο ἐπιστάτης εἶπε: «Ἐὰν μάθῃ ὁ θασιλεὺς πῶς
δὲν τρέφεσθε μὲ πλούσια φαγητά θὰ μὲ τιμωρήσῃ,
διότι θέλει νὰ γίνετε εὕρωστοι καὶ ὠραῖοι.» Ἄλλ' ἐ-
δέχθηκεν ὁ ἐπιστάτης νὰ δοκιμάσῃ μερικὰς ἡμέρας.
Καὶ εἶδεν ὅτι τὰ τέσσαρα παιδιά ἐγίνοντο εὕρωστα
καὶ ὠραῖα μὲ τὴν ἀπλῆν, φυσικήν, τροφήν.

Ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια τὰ παιδιά, ὅλα, ἐσπούδαζαν
καὶ ἐμάνθαναν πολλὰ πράγματα. Ὁ θασιλεὺς εύρη-
κεν ὅτι ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά, τὰ τέσσαρα ἥξευραν πε-
ρισσότερα. Πιὸ πολυμαθὴς ἐφάνηκεν ὁ Δανιήλ. Ὁ
θασιλεὺς ἔχάρηκε πολύ ἔδωκεν εἰς τὰ τρία παιδιά
θέσεις καλὰς καὶ τὸν Δανιήλ τὸν ἔκαμεν ἄρχοντα τῆς
χώρας.

Διδαγμα:

Ἡ ἀπλὴ τροφὴ εἶνε τὸ ἡμισυ τῆς ύγείας.

@@

‘Ο Προφήτης Δανιήλ

(Δανιήλ, Κεφ. 3ον.)

Κάποτε ὁ θασιλεὺς Ναθουχοδονόσωρ ἔκαμε μιὰν
χρυσῆν εἰκόνα τοῦ ἐαυτοῦ του. Διέταξεν ὅλους νὰ τὴν

προσκυνήσουν. Αύτὸς ὅμως ἥτο ἀμαρτία· δὲν τὸ ἐπιτρέπει ἡ δευτέρα ἐντολὴ.

Δι’ αὐτὸς ὁ προφήτης Δανιὴλ, εἶπεν εἰς τοὺς τρεῖς νέους τὸν Ἀνανίαν, τὸν Ἀζαρίαν καὶ τὸν Μισαήλ, νὰ μὴ προσκυνήσουν τὸ εἴδωλον, δηλαδὴ τὴν εἰκόνα τοῦ Θασιλέως.

“Οταν ἔμαθεν ὁ Θασιλεὺς ὅτι ὁ Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς νέοι δὲν προσκυνοῦν τὴν εἰκόνα του ἐθύμωσε. Διέταξε νὰ τοὺς ρίψουν εἰς μιὰν φωτιάν μεγάλην. Ὁ Θεὸς ὅμως τοὺς ἐφύλαξεν. Ἄν καὶ ἦσαν μέσα εἰς τὴν φλόγα δὲν ἔπαθον τίποτε. Τοὺς εύρηκαν νὰ προσεύχωνται.

‘Ο Θασιλεὺς ὅταν εἶδε αὐτὸς τὸ θαῦμα, διέταξε καὶ τοὺς ἔθγαλαν ἀπὸ τὴν φωτιάν. Καὶ τότε ἐπίστευσε καὶ ὁ ἴδιος εἰς τὸν Θεόν.

Δ ί δ α γ μ α :
‘Ο Θεὸς φυλάττει τοὺς εὔσεβεῖς.

◎◎

Πῶς τιμωρεῖται ὁ φθόνος.—‘Ο Προφήτης Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

(Δανιὴλ, Κεφ. 6ον.)

‘Αφοῦ ἀπέθανεν ὁ Ναθουχοδονόσωρ ὁ Θασιλεὺς, τὸν θρόνον του ἔλαβε ὁ Βαλτάσαρ καὶ κατόπιν ὁ Δαρεῖος. Αύτὸς ἐσέβετο τὸν προφήτην Δανιὴλ διότι ἥτο ἐνάρετος. Οἱ ἔχθροί του ὅμως τὸν ἐφθόνησαν. Καὶ εἶπον εἰς τὸν Θασιλέα νὰ τὸν ρίψῃ εἰς ἕνα λάκκον ὃπου ἦσαν λεοντάρια διὰ νὰ τὸν κατασπαράξουν.

“Οταν ὁ προφήτης Δανιὴλ ἐρρίφθηκε εἰς τὸν λάκκον, ἐγονάτισε καὶ προσηγύχετο. Τότε τὰ λεοντάρια

ξμειναν ἀκίνητα καὶ ὁ προφήτης Δανιὴλ ἐσώθηκε.
Τόσον μεγάλη εἶνε ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς.

‘Ο Δαρεῖος ὅταν εἶδε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα διέταξε νὰ
Θγάλουν ἀπὸ τὸν λάκκον τὸν προφήτην καὶ νὰ ρίψουν
εἰς αὐτὸν τοὺς ἔχθροὺς τοῦ προφήτου τοὺς ὄποίους
ἀμέσως τὰ λεοντάρια ἐκακοποίησαν.

Διδαγμα :
‘Ο φθόνος εἶνε τὸ χειρότερον πρᾶγμα.

@@

‘Ο Ιεζεκιὴλ

“Οταν ὁ Ναθουχοδονόσωρ ὁ θασιλεὺς κατέλαβε
τὴν Χαναὰν ἐπῆρε πολλοὺς αἰχμαλώτους μαζύ του.
“Ενας ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο καὶ ὁ Ιεζεκιὴλ.

‘Ο Ιεζεκιὴλ ἦτο πολὺ μορφωμένος καὶ ὁ κόσμος
τὸν ἐσέβετο· ἐγεννήθηκεν εἰς τὴν Ιουδαίαν καὶ ἦτο
υἱὸς Ιερέως. Ἡτο ἀφωσιωμένος εἰς τὴν θρησκείαν
καὶ ἐμισοῦσε κάθε εἶδος κακίας. Ἐκήρυττε πάντοτε
καὶ ἐσυμβούλευε τὸν λαὸν ἐπὶ εἴκοσι δύο χρόνια.

Πῶς καὶ ποῦ ἀπέθανεν ὁ Ιεζεκιὴλ δὲν εἶνε γνω-
στόν· ἵσως νὰ ἀπέθανεν εἰς τὴν Βαγδάτην. Αἱ προφη-
τεῖαι τοῦ Ιεζεκιὴλ εὑρίσκονται εἰς ἴδιαίτερον θιβλί-
ον τὸ ὄποιον λέγεται «Προφητεῖαι τοῦ Ιεζεκιὴλ».

@@

‘Ο Προφήτης Ιωνᾶς (Ιωνᾶς, Κεφ. 2ον.)

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦτο μιὰ μεγάλη πόλις. Ἐλέ-
γετο Νινευῆ. Οἱ κάτοικοί της εἶχον γίνει πολὺ κακοί
καὶ ὁ Θεὸς εἶπεν εἰς τὸν Ιωνᾶν: «Πήγαινε εἰς τὴν
Νινευῆ, τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυξε εἰς τοὺς

ἀνθρώπους ἐκεῖ νὰ μετανοήσουν, διότι ἀλλοιῶς θὰ καταστραφοῦν».

‘Ο ’Ιωνᾶς ὅμως ἐμθῆκεν εἰς ἐν πλοῖον διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλην πόλιν. Εἰς τὸ ταξεῖδι ἔπιασε μεγάλη τρικυμία καὶ τὸ πλοῖον ἐκινδύνευε νὰ ἀναποδογυρισθῇ.

Οἱ ἐπιθάται ἀπεφάσισαν νὰ θάλουν κλήρους μὲ τὰ ὀνόματά των καὶ νὰ τραβήξουν ἐνα ἀπὸ τοὺς κλήρους διὰ νὰ ἴδοῦν ἐξ αἰτίας ποίου ὁ Θεὸς ἔστειλε τὴν τρικυμίαν.

Ἐθγῆκε τὸ ὄνομα τοῦ ’Ιωνᾶ, ὁ ὅποιος ὠμολόγησεν ὅτι δὲν ἤκουσε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ καὶ δι’ αὐτὸ ἔγινε τρικυμία. Τὸν ἔρριψαν τότε εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀμέσως ἡ τρικυμία κατέπαυσεν.

Τὸν ἐπῆρε τότε τὸν ’Ιωνᾶν ἐνα μεγάλο ψάρι. ”Επειτα ἀπὸ 3 ἡμέρας τὸν ἔθγαλεν εἰς τὴν ξηράν. Ἀμέσως ὁ ’Ιωνᾶς ἐπῆγεν εἰς τὴν Νινευī, σύμφωνα μὲ τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ. Ἐκήρυξεν εἰς τοὺς κατοκους τῆς μετάνοιαν. Οἱ κάτοικοι τῆς Νινευī ἤκουσαν τὸν ’Ιωνᾶν. Μετενόησαν καὶ δ ὁ Θεὸς δὲν τοὺς κατέστρεψεν.

Ἐκτὸς τοῦ ’Ιωνᾶ ἦσαν καὶ ἄλλοι μικροὶ προφῆται, ὁ Ζαχαρίας, Ὁσηέ, Ἀμώς, Μιχαίας, Μαλαχίας, ’Ιωήλ, Ἀθδιού, Ναούμ, Ἀθακούμ, Σοφονίας καὶ Ἀγγαῖος.

Διδαγμα :

‘Ο καθένας χρειάζεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ.

Οι Μακκαθαίοι

“Οπως ξεύρομεν, οί Ἐθραῖοι εἰς τὴν Παλαιστίνην ἐλάτρευον τὸν ἔνα Θεόν. Κάποιος ὅμως βασιλεύς των ὁ Ἀντίοχος, προσπάθησε νὰ τοὺς κάμῃ ν' ἀφήσουν τὴν θρησκείαν των καὶ τὸν Θεόν των. Ὁ Ἀντίοχος ἦτο εἰδωλολάτρης. Καὶ ἦθελε μὲ κάθε τρόπον νὰ κάμῃ καὶ τοὺς Ἐθραίους νὰ γίνουν εἰδωλολάτραι. Ἐκαυχήθηκε μάλιστα πολλὰς φοράς ὅτι κατήργησε τὴν θρησκείαν τῶν Ἐθραίων καὶ εἰσήγαγε τὴν θρησκείαν τῶν εἰδωλολατρῶν.

Ἐγινε τότε μεγάλος πόλεμος ἐπὶ πολλὰ χρόνια. Ἀρχηγοὶ τῶν Ἐθραίων ἦσαν 7 ἀδελφοὶ ποὺ ἐλέγοντο «Μ α κ κ α 6 α ἴ ο i» (MACCABEES). Ἡ οἰκογένεια τῶν Μακκαθαίων ἦτο μιὰ ἀπὸ τὰς καλλιτέρας Ἐθραϊκὰς οἰκογενείας. Ἡσαν ὄλοι ύπομονητικοὶ καὶ ἀνδρεῖοι.

Οἱ Μακκαθαίοι προσπαθοῦσαν νὰ στερεώσουν τὴν Ἐθραϊκὴν θρησκείαν τοῦ ἑνὸς Θεοῦ. Ἐνδιαφέροντο πολὺ διὰ νὰ μὴ παρασυρθοῦν οἱ Ἐθραῖοι ἀπὸ ξένα ἔθιμα. Ἡθελον νὰ τοὺς κρατήσουν εἰς τὸν Ἐθραϊκὸν ἔθνισμὸν καὶ εἰς τὴν Ἐθραϊκὴν θρησκείαν τῶν Πατέρων των.

Δι' αὐτὸ ἀφῆκαν οἱ Μακκαθαίοι πολὺ καλὴν φήμην. “Εως σήμερον τὸ ὄνομά των ἀκούεται πολὺ καλὰ εἰς ὄλον τὸν κόσμον. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν των ἐγράφηκαν καὶ τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ποὺ λέγονται Βιβλία Μακκαθαίων.

Δ ί δ α γ μ α :

Καλλίτερον ὄνομα καλόν, παρὰ πλοῦτος πολύς.

‘Ο ‘Ελληνικὸς πολιτισμὸς εἰς τὴν Παλαιστίνην *

Γνωρίζομεν ὅτι ἡ Παλαιστίνη ἦτο ‘Εθραϊκή. Οἱ κάτοικοὶ τῆς, σχεδὸν ὅλοι, ἦσαν ‘Εθραῖοι. Ἀλλὰ δὲν ἥμποροῦσαν νὰ μείνουν ἐλεύθεροι. Ὁλίγον ἔπειτα ἀπὸ τὴν Περσικὴν κατοχὴν, τὴν Παλαιστίνην τὴν κατέλαθεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος τὸ 333.

‘Ελληνικαὶ πόλεις μὲ δόνόματα ‘Ελληνικὰ ἥρχισαν νὰ κτίζωνται ἐκεῖ. “Ελληνες κατέλαθον τὰς ἀρχαὶς πόλεις τῶν Φιλισταίων, “Ελληνες κατώκησαν τὴν ἐπάνω πεδιάδα τοῦ ’Ιορδάνου. ‘Ελληνικὰ γράμματα καὶ ‘Ελληνικαὶ εἰκόνες ἔχαράσσοντο ἐπάνω εἰς τὰ τοπικὰ νομίσματα. Εἰς ὅλην τὴν Παλαιστίνην εἰσεχώρησαν “Ελληνες.” Εφερον μαζύ των τὴν γλῶσσάν των, τὰ ἔθιμά των, τὰς τελετάς των, τὰ παιγνίδια των.

‘Ο ‘Ελληνικὸς πολιτισμὸς προσείλκυσε πολλοὺς ‘Εθραίους καὶ μάλιστα τοὺς πλέον ἀνεπτυγμένους. Πολλοὶ ‘Εθραῖοι ἄφηνον τὰ ἀρχαῖα δόνόματα τῶν προγόνων των καὶ ὡνόμαζον τοὺς ἑαυτούς των μὲ δόνόματα ‘Ελληνικά. “Ελληνες διδάσκαλοι ἐδίδασκον ‘Ελληνικὰς ἀσκήσεις εἰς ἔθραιόπαιδας. Ἐπίσης τὰ δόνόματα πολλῶν μουσικῶν δργάνων τὰ ὅποια ἐπαίζοντο ἦσαν ‘Ελληνικά. Μὲ τὰ ‘Ελληνικὰ δόνόματα εἰσεχώρησε καὶ μέρος τῆς ‘Ελληνικῆς Φιλοσοφίας.

Διδαγμα :

‘Ο ‘Ελληνικὸς πολιτισμὸς μορφώνει ὅλον τὸν κόσμον.

---

* Περισσότερα βλέπετε εἰς τὴν ἡμετέραν ἔzδοσιν «”Ηθη καὶ Εθιμα Παλαιστίνης», κεφ. «Ἐλληνικὴ Ἐπίδρασις κλπ.», Σελ. 65.

Ἡ Παλαιστίνη καὶ οἱ Ρωμαῖοι

Ἐπειτα ἀπὸ τοὺς "Ἐλληνας τὴν Παλαιστίνην τὴν κατέλαθον οἱ Ρωμαῖοι. Εἶχον κατακτήσει ὅλον σχεδὸν τὸν κόσμον. Ἄλλ ἥσαν ἄνθρωποι ὑπερήφανοι καὶ ἀγαποῦσαν καὶ τὴν δόξαν καὶ τὰς διασκεδάσεις· καὶ ὅταν κατέλαθον τὴν Παλαιστίνην ἔφερον μαζύ των καὶ τὰς κακίας των καὶ τὰ ἔθιμά των.

Αὐτοὶ ποὺ διοικοῦσαν τὴν Παλαιστίνην ἔκαμνον ὅτι ἦθελον. Οὕτε κἄν ἐρωτοῦσαν τὸν θασιλέα τῆς Ρώμης. Ἐζοῦσαν βίον κακὸν καὶ ἔδιδον τὸ κακὸν παράδειγμα καὶ εἰς τὸν λαόν διότι ὁ λαὸς κάμνει πάντοτε ἐκεῖνο ποὺ κάμνουν οἱ μεγαλύτεροί του. Μιὰ σύγχυσις ἐκρατοῦσεν εἰς τὴν Παλαιστίνην καὶ ὁ Ἐθραϊκὸς λαὸς δὲν ἤκουε κανένα, οὕτε καὶ τοὺς πρόφτας του.

Οἱ Ἐθραῖοι ἥρχισαν νὰ πέρνουν ὅλας τὰς κακὰς συνηθείας τῶν Ρωμαίων· ἡ κακία εἶχε διαδοθῆ εἰς ὅλας τὰς Ἐθραϊκὰς οἰκογενείας, πλουσίας καὶ πτωχάς. Ἡ ἀδικία, ἡ κακία καὶ ὁ φθόνος εἶχον φέρει τοὺς Ἐθραίους εἰς ἐν σημεῖον ποὺ νὰ μὴ ξεύρουν τί λέγουν καὶ τί κάμνουν. "Ολοι ἥσαν ἀπελπισμένοι· δὲν ἤξευραν ποιὸς θά λημποροῦσε νὰ τοὺς θγάλῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Τί νομίζετε ὅτι ἔγινε τότε;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Πῶς ἐκενθερνοῦσε ὁ Σαοῦλ· κατ' ἀρχὰς καὶ πᾶς κατόπιν;—Τί ἐργασίαν εἶχε κατ' ἀρχὰς ὁ Δαβίδ;—Τί εἶδους ἄνθρωπος ἦτο ὁ Γολιάθ;—Ποῖος ἦτο ὁ πιὸ ἔνδοξος Ἰσραηλίτης βασιλεύς;—Ποιὸ γνωστὸν βιβλίον ἔγραψεν ὁ Δαβίδ;—Διατί ἔγραψην ὁ πεντηκοστὸς ψαλ-

μός;—Ποῖος ἦτο ὁ Ἀβεσαλόμ;—Ποίουν εἰὸς ἦτο ὁ Σολομών;—Ο-
ταν ἦτο μιχρὸς ὁ Σολομὼν τί φωνὴν ἤχουσε;—Ἐλαναλάβετε τὴν
δίζην τοῦ Σολομῶντος διὰ τὰς δύο γυναικας.—Τί σημαίνει ἡ λέξις
«Προφήτης»;—Ποῦ ἐζοῦσεν ὁ Προφήτης Ἡλίας;—Πότε κατέβα-
νεν εἰς τὰς πόλεις;—Τί ἀπήντησε μιὰ καλὴ κυρία πρὸς τὸν Ἡλίαν;
Πῶς ἔθραβενθήκεν ἡ καλωσύνη της;—Τί κυρίως ἐπροφήτευσεν ὁ
Ἡσαίας;—Τί ἐπροφήτευσεν ὁ Ἱερομάς;—Πῶς διέταξεν ὁ Ναβου-
χοδονόσωφ ὁ βασιλεὺς νὰ τρέψωνται τὰ ἀρχαλωτα παιδιὰ τῆς Ἱε-
ρουσαλήμ;—Τί ἔζητησεν ὁ Δανιήλ;—Τί ἐδέχθησε νὰ κάμῃ ὁ Ἐπι-
στάτης;—Εἰπέτε τὴν ἴστορίαν τῆς χρυσῆς εἰζόνος τοῦ Ναβουχοδονό-
σορος;—Τί ἔκαμε τὸν Δανιήλ ὁ Δαρεῖος;—Τί ἔγινεν ἐξεῖ;—Τί γνω-
ρίζετε περὶ τοῦ Ἱεζεριήλ;—Τί ἔγινεν ὅταν ἐπεσεν ὁ Ἰωνᾶς εἰς τὴν
θάλασσαν;—Εἰς ποίαν πόλιν ἐπῆγεν ὁ Ἰωνᾶς;—Διατί;—Μετενόη-
σαν οἱ κάτοικοι;—Πῶς ὥθελήθησαν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας;

Τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως

1. Ηιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα Παντοκράτορα, Ποιητὴν Οὐρανοῦ καὶ Γῆς, δόκατῶν τε πάντων καὶ ἀδογάτων.

2. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων.—Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινόν, ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα διοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

3. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν Οὐρανῶν, — καὶ σαρκωθέντα ἐκ Ηνεύματος Ἀγίου καὶ Μαρίας τῆς Ησαΐθεντος καὶ ἐνανθρωπίσατα.

4. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ιοντίου Ηιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα.

5. Καὶ ἀναστάντα τῇ τοίτη ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς.

6. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς Οὐρανοὺς καὶ καθεξέμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός.

7. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κορίναι ζῶντας καὶ νεφρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

8. Καὶ εἰς τὸ Ηνεύμα τὸ Ἀγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐξπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν.

9. Εἰς μίαν Ἀγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. (†)

10. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

11. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. (†)

12. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰώνος. Ἀμήν.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ

Προσευχὴ λεγομένη ἀπὸ τὰ παιδιὰ
πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ μαθήματος

Κύριε, ἐλθὲ εἰς βοήθειάν μας, δίδαξέ μας, δίδε μας
δύναμιν διὰ νὰ μανθάνωμεν τὰ μαθήματά μας. Φό-
τιζε πάντοτε τὸν νοῦν μας διὰ νὰ εἴμεθα ἐπιειλεῖς καὶ
ἥσυχοι, νὰ εὐχαριστοῦμεν τοὺς διδασκάλους καὶ νὰ
προκόπτωμεν εἰς τὰ καλὰ ἔργα. Βοήθει μας καὶ τώρα
καὶ ἄλλοτε νὰ ἐργαζόμεθα σύμφωνα μὲ ἐκεῖνα τὰ ὅ-
ποια εἰς τὰ σχολεῖα μανθάνομεν. Διότι εἶσαι πάντοτε
“Ἄγιος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Προσευχὴ λεγομένη ὑπὸ τοῦ διδά-
σκοντος εἰς τὴν παράδοσιν

Θεὲ τῶν φώτων καὶ τοῦ ἐλέοντος, ἐπάκουσον ἡμῶν
δεομένων τῆς Σῆς ἀγαθότητος. Σῶζε ἐν εἰρίγῃ τὸν Σ.
..... ἐπίσκοπον ἡμῶν ( ), τὸν προ-
στάτην τῆς ἀληθινῆς παιδείας. Φύλατε ἀπὸ κάθε δυσ-
τυχίαν τοὺς κατοίκους τῆς παροικίας ταύτης, τοὺς φι-
λομούσους Ἐφόρους καὶ Ἐπιτρόπους, τὰ Σωματεῖα
καὶ Ὁργανώσεις καὶ ὅλους τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς συνεισφέ-
ροντας, συνάπτων αὐτοὺς ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης
καὶ ὁμονοίας, διαφιλῆ τὴν ἀντιμισθίαν διωρούμενος
ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· τοὺς διδασκά-
λους καὶ διδασκαλίσσας, τοὺς ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τῆς
εὐσεβοῦς νεολαίας μοχθοῦντας, ἐνίσχυσον εἰς τὸ ἴερὸν
καὶ σωτήριον ἔργον των. Εἰς τὴν νεολαίαν ταύτην, τὰς
χοηστὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐθνους ἐλπίδας, ἔξ-

απόστειλον τὴν γάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, πρὸς στηριγμὸν τῆς Ἀγίας Σου Ἐκκλησίας καὶ προαγωγὴν τοῦ Γένους ἡμῶν.

Κύριε ὁ τὸ Πανάγιόν Σου Πνεῦμα ἐν τῷ τοίτη ὥρᾳ τοῖς Ἀποστόλοις καταπέμφας, τοῦτο, Ἀγαθέ, μὴ ἀντανέλῃς ἀφ' ἡμῶν, ἀλλ' ἐγκαίνισον ἡμῖν τοῖς δεομένοις Σοι.

@@

Τροπάρια ψαλλόμενα

Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφοντος τοὺς ἀλιεῖς ἀναδεῖξας, καταπέμφας αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον, καὶ δι' αὐτῶν τὴν Οἰκουμένην σαριγνεύσας, Φιλάνθρωπε, δόξα Σοι.

@@

"Οτε καταβὰς τὰς γλώσσας συνέχεε, διεμέριζεν Ἔθνη ὁ Ὑψιστος· ὅτε τοῦ πρὸς τὰς γλώσσας διένειμεν εἰς ἑνότητα πάντας ἐκάλεσε· καὶ συμφώνως δοξάζομεν τὸ Πανάγιον Πνεῦμα.

@@

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου. Νίκας τοῖς εὐσεβέσι κατὰ βαρβάρον διωρούμενος καὶ τὸ Σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.

@@

Προσευχαὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Βασιλεῦ οὐρανίε, Παράκλητε, τὸ πνεῦμα τῆς ἀλη-

θείας, ὁ πανταχοῦ παρὸν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θη-
σαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθὲ καὶ σκή-
νωσον ἐν ἡμῖν καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος
καὶ σῶσον, ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

”Αγιος ὁ Θεός, ”Αγιος Ἰσχυρός, ”Αγιος Ἀθάνα-
τος, ἐλέησον ἡμᾶς. (τοίς)

Δόξα Πατρὶ καὶ Τίῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι. Καὶ νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ὑλάσθητι
ταῖς ἀμαιρτίαις ἡμῶν. Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνο-
μίας ἡμῖν. ”Αγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἵασαι τὰς ἀσθενείας
ἡμῶν, ἔνεκεν τοῦ ὄνόματός Σου. Κύριε, ἐλέησον· Κύ-
ριε, ἐλέησον, Κύριε, ἐλέησον.

Δόξα Πατρὶ καὶ Τίῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι. Καὶ νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πάτερ ἡμῶν

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνο-
μά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά
σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν
τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σίμερον καὶ ἅφες ἡμῖν τὰ ὀφει-
λήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις
ἡμῶν καὶ μὴ εἰσενέγχῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ φῦ-
σαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

”Οτι σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ
δόξα, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Τίου, καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύ-
ματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Δι' εὐχῶν τῶν Ἀγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.
Αμήν.

@@

Προσευχὴ πρωΐνὴ

Θεὲ καὶ Πάτερ, Σὲ εὐχαριστῶ διότι μὲ ἡξίωσες νὰ περάσω μὲ εἰρήνην τὴν νύκτα καὶ νὰ σηκωθῶ ὑγιῆς. Σὲ παρακαλῶ δίδε με δύναμιν διὰ νὰ ἡμιποδέσω μὲ ὑγείαν νὰ περάσω καὶ τὴν ἡμέραν. Νὰ εὐχαριστήσω Σὲ τὸν Θεόν, τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ μάθω καλὰ τὰ μαθήματά μου. Φότιζέ με διὰ νὰ εἰρηνεύω πάντοτε καὶ μὲ τὸν ἑαυτόν μου καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους. Λιότι "Ἄγιος εἶσαι καὶ τώρα καὶ πάντοτε καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας." Αμήν.

@@

Προσευχὴ Θραδυνὴ ἢ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Σχολείου

Ἴησοῦ Χριστέ, ὁ ὁποῖος ἐκάλεσες τὰ παιδιὰ νὰ ἔλθουν πρὸς Σέ, δέξε ἀπὸ τὰ χεῖλη ἐμοῦ τοῦ παιδίου Σου τὴν θραδυνὴν αὐτὴν προσευχήν. Φύλαττε τοὺς γονεῖς μου, τοὺς συγγενεῖς μου, τοὺς διδασκάλους μου καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Λίδε ὑγείαν εἰς τοὺς ἀρρώστους καὶ ἐλπίδα εἰς τοὺς δυστυχεῖς. Σκέπασέ με ὑπὸ τὴν σκέπην Σου διὰ νὰ κοψηθῶ ἐν εἰρήνῃ καὶ σίρκωσέ με τὴν κατάλληλον ὅραν διὰ νὰ δοξάσω καὶ πάλιν τὸ ὄνομά Σου, διότι Σὺ εἶσαι ὁ μόνος Ἄγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος. Αμήν.

— 95 —

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

- ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ, Πολυζωτίδον,
Θρησκευτικὸν Ἀναγνωστικόν, Δ' Πολυτελής Ἐκδοσις, μὲ
26 μεγάλας καλλιτεχνικὰς εἰζόνας 50c
- ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ, Πολυζωτίδον.
Θρησκευτικὸν Ἀναγνωστικόν. Μὲ πολλὰς ώραιας εἰζόνας 50c
- ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, Πολυζωτίδον. Θρησκευτικὸν Ἀ-
ναγνωστικόν μὲ 140 σελίδας καὶ πολλὰς εἰζόνας 50c
- Η ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΗΑΙΔΟΣ, Πολυζωτίδον. Ἡ δι-
διασκαλία τῆς Πίστεώς μας εἰς 100 εῦζολα μαθήματα 50c
- ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ, Πολυζωτίδον.
Ἐξηγεῖ ὅσα βλέπουμεν ἢ ἀπόδουμεν τῆς την ἐξαληφίαν μας 75c
- CATECHISM OF THE EASTERN ORTHODOX CHURCH
By Rev. G. Polyzoides. Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Κατήχησις
εἰς την Ἀγγλικὴν, διὰ παδία καὶ ἐντήλιον 75c
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, Πολυζωτίδον. Ἰστοριզὸν Ἀναγνω-
στικὸν (Μέρος Α'), μὲ 60 καλλιτεχνικὰς εἰζόνας 40c
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, Πολυζωτίδον. Ἰστοριζὸν Ἀναγνωστι-
κὸν (Μέρος Β'), μὲ 110 καλλιτεχνικὰς εἰζόνας 45c
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ καὶ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟ-
ΡΙΑ, Πολυζωτίδον. Ἀναγνωστικόν, μὲ 160 εἰζόνας 75c

ΑΛΛΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ DIVRY

- ΑΛΦΑΒΙΤΑΡΙΟΝ τοῦ ΕΛΛΗΝΟΗΑΙΔΟΣ τῆς ΑΜΕΡΙΚΗΣ
Κονσταντοπούλου, Τεῦχος Α', Ἐκδοσις πολυτελής, μὲ 64
πολυχρόμους εἰζόνας 55c
- ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ τοῦ ΕΛΛΗΝΟΗΑΙΔΟΣ τῆς ΑΜΕΡΙ-
ΚΗΣ, Κονσταντοπούλου, Τεῦχος Β', Ἐκδοσις πολυτελής,
μὲ 42 πολυχρόμους εἰζόνας 60c
- ΤΑ ΗΠΑΤΙΚΑ ΜΟΥ ΠΑΙΑΤΙΑ, N. Βαβούδη. Τὸ μόνον ἐγγε-
ζουμένον Ἀναγνωστικὸν τῆς Δ' Τάξεως. Μὲ πολλὰς εἰζό-
νας, λεξιλόγια κ.λ.π. 75c
- ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ, M. Δη-
μητρίου. Παιδικά Ποιήματα, Διάλογοι, Δράματα κ.λ.π., διὰ
ζάθε περίστασιν \$1.00
- GREEK MADE EASY (Μέθοδος τῆς Ἑλληνικῆς δι' Ἀμερικα-
νοῦς), By G. C. Divry. Ἡ μόνη ἀτλῆ καὶ συγχρονισμένη.
Δολλάρια 1.50
- ΑΓΓΛΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ΕΛΛΗΝΟ-ΑΓΓΑΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ,
τσέπης. Χρυσόδετον \$1.25
- ΑΓΓΛΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΔΙΒΡΗ, τσέπης. Χρυσ. \$1.25

D. C DIVRY, Inc., Publishers

240 W. 23rd St., New York.

4.000

